SVOBODA
Founded in 1893
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 21, П'ЯТНИЦЯ, 21 ТРАВНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 21, FRIDAY, MAY 21, 2010 $1.00

Вітаємо делеґатів 37-ої Конвенції Українського Народного Союзу!

На Союзівці 20 травня розпочалася 37-ма звичайна Конвенція Українського Народного Союзу. У програмі конвенції – звідомлення членів Екзекутивного комітету, Контрольної комісії, радних, головного редактора газет Роми Гадзевич, обговорення і прийняття звідомлень, звідомлення комісій – Статутової, Фінансової, Секретарської, Комісії просьб, обговорення майбутнього УНСоюзу, зокрема Союзівки та періодичних видань. Відбудуться вибори Головного уряду УНСоюзу. Конвенція закінчиться 23 травня.

Президенти України і Росії зустрілися в столиці України

КИЇВ. – 17 травня до столиці України прибув з дводенною візитою Президент Росії Дмитро Медведєв. Президенти України і Росії зустрілися не біля будинку президентської адміністрації, як це буває зазвичай, а на площі Слави, де поклали вінки до могили невідомого солдата. Потім глави держав пройшли до Меморіялу пам'яті жертв Голодомору, де поставили горщики пшениці зі свічками.

Цю подію оглядачі назвали маленькою дипломатичною перемогою України. Йшлося про те, що Д. Медведєв таки відвідав Меморіял жертвам Голодомору – таку вимогу своїм указом незадовго до завершення каденції встановив попередній Президент України Віктор Ющенко, вона є обов'язковою для всіх закордонних гостей усіх офіційних візит.

Як пише газета „Комерсант-Україна", графік перебування російського президента змінювали понад 10 разів. Чи вшанує Д. Медведєв пам'ять жертв Голодомору – до останньої миті залишалося чи не основною інтриґою.

Президент Росії Дмитро Медведєв (ліворуч) і Президент України Віктор Янукович в Києві 17 травня біля Меморіялу жертвам Голодомору. *Фото: УНІАН*

Президент Росії Дмитро Медведєв (ліворуч) та Президент України Віктор Янукович під час церемонії зустрічі перед будівлею Адміністрації Президента України в Києві 17 травня. *Фото: УНІАН*

Згідно з указом В. Ющенка, Д. Медведєв також мусив би запалити свічку і власноручно посадити кущ калини на схилі Дніпра при Меморіялі. Однак, в прес-службі Президента Російської Федерації повідомили, що він обмежиться лише покладанням вінка, бо указ колишнього Президента України суперечить офіційній позиції Росії щодо масового голоду в СРСР у 1930-их роках.

З графіка візити російського провідника викреслили відвідини Чорнобиля. Москва тричі змінювала університет, в якому Д. Медведєв мав прочитати лекцію українським студентам. У підсумку обрали Київський національний університет ім. Тараса Шевченка.

Відвідання Меморіялу для багатьох стало несподіванкою. Проте московський експерт у галузі українсько-російських взаємин Андрій Окара вважає такий крок Д. Медведєва логічним. „Йшлося не про вшанування жертв Голодомору, а про вшанування жертв масового голоду в Радянському Союзі, – зазначив він. – Принаймні, так

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко не долучився до Комітету захисту

КИЇВ. — Керівництво партії Віктора Ющенка „Наша Україна“ вирішило допомагати громадському рухові опору, зокрема Комітетові захисту України, але юридично входити до організації не буде. „Комітет має стати дієвою організацією об'єднання громадян у боротьбі за демократичну европейську Україну, а не перетворитися на майданчик змагань політиків за одноосібне провідництво та інструмент здобуття політичних дивідендів“, – йдеться у заяві, оприлюдненій на мережі партії. У „Нашій Україні“ вважають, що „антиукраїнську політику правлячого режиму може зупинити лише масовий народний опір“, а „самих лише можливостей опозиційних політичних партій для цього сьогодні не достатньо“. Минулого тижня представники кількох парляментських та позапарляменстьких політичних сил створили Комітет захисту України для координації дій у відстоюванні національних інтересів. Голова Спілки письменників України, а також депутат від Бльоку Юлії Тимошенко Володимир Яворівський наголосив, що він досі очікує підпису Арсенія Яценюка, В'ячеслава Кириленка під декларацією Комітету. Провідник „Громадянської позиції“ Анатолій Гриценко не підписав документ. Раніше експерти наголошували, що не варто сподіватися на швидке об'єднання української опозиції. Крім того, за умови приєднання Юлії Тимошенко до Комітету захисту України, навряд чи В. Ющенко теж долучиться до такої ініціятиви. *(Бі-Бі-Сі)*

В Івано-Франківську здійснено проєкт „Вчимо історію разом“

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — У центрі Івано-Франківська 14 травня місцеві пластуни виклали панно з зображенням українських вояків різних епох – від Київської Русі і Запорозької Січі до сучасности. Композиція складається з 130 металопластикових фігурних частин і сягає 6-метрової довжини. Скласти мозаїку місцевим пластунам допомогли відомі івано-франківці – письменники, музиканти. Пластовий проєкт має назву „Вчимо історію разом!“, його завданням є в ігровій формі зацікавити до вивчення української історії, славних українських військових традицій, – каже організатор акції Тарас Зень. З Івано-Франківська композиція поїде до інших міст України, де діють пластові організації. *(Укрінформ)*

НРУ змінив статут і оголосив набір членів

КИЇВ. — Народний Рух України (НРУ) на позачергових XIX Всеукраїнських Зборах (з'їзді) 15 травня вніс зміни до статуту організації і оголосив про набір до своїх лав. Про це 18 травня поінформував голова НРУ Борис Тарасюк, який зазначив, що в незалежній Україні життя змінюється дуже швидкоплинно, і це впливає на розвиток партії та вимагає відповідної модифікації статуту. Він повідомив, що зміни до статуту обговорювалися впродовж двох партійних конференцій у 2007 і 2009 роках, а також на численних засіданнях керівних органів партії. Про їх ґрунтовне підготування, на думку голови НРУ, свідчить те, що з 336 делеґатів позачергових XIX Всеукраїнських Зборів (з'їзду) при прийнятті цих змін утрималися лише вісім. Він розповів, що в оновленому статуті партії чіткіше прописано умови функціонування районних організацій у разі складення повноважень їхнім керівником, визначено порядок висування кандидатів до органів місцевого самоврядування та передбачено чітку процедуру поводження з майном, яке належить партії. Б. Тарасюк поінформував, що на зборах також прийнято кілька заяв щодо підписаних у Харкові президентами України та Росії угод, евроінтеґраційних та евроантлантичних устремлінь України, діяльности нинішньої влади. Ухвалені документи-заяви з'їзд надіслав для розгляду Президентові Вікторові Януковичеві і урядові. *(Укрінформ)*

Крим вшановує жертв депортації

СИМФЕРОПІЛЬ. —18 травня розпочалися заходи, присвячені Дню пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу. Цього року відзначають 66-ті роковини трагедії. Напередодні керівництво Автономної Республіки Крим поклало квіти до пам'ятних знаків та вшанувало загиблих хвилиною мовчання. Після покладання квітів до меморіялу голова Ради міністрів півострова Василь Джарти заявив, що кримське керівництво готове брати участь у вирішенні соціяльних та економічних проблем кримських татар та чекає від них відповідних кроків. За словами представника Президента України в Криму Сергія Куніцина, від початку репатріяції на півострів повернулися понад 270 тис. депортованих, 266 тис. з них – кримські татари. Від початку їхнього повернення на півострові утворилося близько 300 сіл та мікрорайонів компактного проживання кримських татар. С. Куніцин називає земельне питання одним з найважливіших питань облаштування репатріянтів у Криму. Напередодні Дня пам'яті з'явилася інформація про вирішення однієї з найбільших проблем кримськотатарського народу: йдеться про виділення ділянки під будівництво Соборної мечеті. Господарський суд автономії задовольнив позов Духовного управління мусульман Криму про виділення земельної ділянки для її спорудження, якого кримські татари чекають уже шість років. Міська влада Симферополя заявила, що виконає рішення суду та не подаватиме апеляції. Напередодні жертв депортації вшановували у Києві на Майдані Незалежности. Учасники акції заявили, що паралельно подібні заходи відбулися в Івано-Франківську, Симферополі та у багатьох кримських селах. *(Бі-Бі-Сі)*

Послом в Америку поїде О. Моцик

ВАРШАВА, Польща. — Призначення колишнього українського Посла в Польщі Олександра Моцика керівником дипломатичного представництва України в США може бути оголошене в червні цього року. Про це 13 травня повідомили у Посольстві України у Варшаві. Співрозмовник аґентства сказав, що указ про призначення О. Моцика може бути оприлюднений лише після того, як з США виїде звільнений 12 травня з посади Олег Шамшур та відбудеться затвердження кандидатури нового посла американськими властями. За даними представника посольства, О. Шамшур плянує виїхати з США до 30 травня. Представник посольства сказав, що О. Моцик може прибути на працю до США в другій половині червня. Президент України Віктор Янукович звільнив 12 травня 10 послів України, серед яких й керівники дипломатичного представництва в США та в Польщі. Раніше українська преса повідомляла, що міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко узгодив з Президентом України призначення О. Моцика Послом в США. 55 річний О. Моцик розпочав дипломатичну кар'єру в 1981 році після закінчення Київського університету ім. Тараса Шевченка за спеціяльністю „юрист-міжнародник, референт-перекладач з англійської мови“. За майже 30-річну кар'єру дипломата працював у Міністерстві закордонних справ України (в тому числі, — заступником та першим заступником міністра), радником Постійного представництва України при ООН в Ню-Йорку, Послом України в Туреччині, українським представником при Організації Чорноморського Економічного Співробітництва. З лютого 2006 року працював Послом України у Польщі. *(УНІАН)*

ВР відмовила у наданні пенсії українцям, що проживають за кордоном

КИЇВ. — 12 травня Верховна Рада України не прийняла закон, яким передбачалося надати українцям, що проживають за кордоном, право на отримання пенсії. За прийняття відповідного проєкту Закону України Про внесення змін до Закону України Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування щодо ґарантій соціяльного захисту громадян України, які перебувають за її межами, в першому читанні проголосували 119 народних депутатів з 421, зареєстрованих у сесійній залі. Варто зазначити, що проєктом закону передбачалося скасувати норму, згідно з якою припинення виплати пенсії громадянину відбувалося на весь час проживання пенсіонера за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України. *(УНІАН)*

Київ не буде ставати повноправним членом СНД

КИЇВ. — Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко 14 травня заявив, що Київ активізує участь у Співдружності незалежних держав (СНД), але не має наміру ставати повноправним членом Співдружности і визнавати незалежність Абхазії і Південної Осетії. На питання про те, чи зміниться формат і активність України в СНД , К. Грищенко відповів, що перш за все є сенс відмовитися від колишнього підходу: мовляв, раз це СНД, то там нічого хорошого бути не може за визначенням. „Саме цим керувався Київ останні п'ять років. Так, сподіватися, що СНД вирішить всі проблеми, за які він береться, напевно, нереально. Але ефективність його роботи залежить, зокрема, від активности України. І якщо буде створено зону вільної торгівлі, ми від цього тільки виграємо“, – заявив глава Міністерства закордонних справ (МЗС). Відповідаючи на питання про те, що Україні може варто ратифікувати договори, які нададуть Україні статус повноправного члена СНД, К. Грищенко заявив, що „для активізації участи України в СНД цілком достатньо і того статусу, який ми маємо сьогодні. Ми свого часу головували в СНД, будучи в нинішньому статусі. Тому важливий не стільки формат, скільки підхід“, – заявив він. Крім того, глава МЗС позначив позицію України з питання визнання Абхазії і Південної Осетії. „Для нас питання територіяльної цілісности та непорушности кордону є принциповим. Крапка“, – додав К. Грищенко. Наприкінці квітня лідер Абхазії Сергій Багапш заявив, що сподівається на швидке визнання Україною і Білоруссю незалежности республіки. *(„Кореспондент“)*

Міліція не дозволила провести протест

КИЇВ. — Правоохоронці 18 травня перешкодили Всеукраїнському об'єднанню „Свобода“ провести навпроти „червоного корпусу“ Національного університету ім. Тараса Шевченка акцію протесту проти візити до України Президента Росії Дмитра Медведєва. Близько 20 представників „Свободи“ зібралися біля пам'ятника Т. Шевченкові. Представники правоохоронних органів повністю перекрили майданчик перед центральним входом до „червоного корпусу“ університету, а також частину парку Шевченка навпроти нього. Представники міліції мотивували свої дії тим, що, за їхньою інформацією, до Київської міської державної адміністрації не надходило жодних заяв на проведення цієї акції протесту в Києві. Зі свого боку, активісти ВО „Свобода“ висловили подив діями міліції, оскільки заявляють, що всі необхідні документи вони надали. *(Радіо „Свобода“)*

Видали книжку з історії Пласту

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — П'ятирічна праця збору матеріялів про діяльність одного з найдавніших і найдієвіших осередків Пласту України завершилася 12 травня виданням книги „Пласт у Станіславові та Івано-Франківську“. Це перша спроба нарисів з історії організації в часи австрійського і польського панування (від 1911-го до 1939 року) та відновлення діяльности в незалежній Україні. На більш як 200 сторінках зібрані спогади відомих пластунів, розповіді про діяльність пластових куренів „Бурлаки“, „Лісові чорти“, „Буриверхи“, „Чота Крилатих“, 200 світлин. *(Радіо „Свобода“)*

НА ТЕМИ ДНЯ

3. Не тільки вперед, але – вгору!

Україна ще не в огні, але вже в диму. І вже дуже близько до ситуації між Першою і Другою світовими війнами, коли виникла гостра потреба об'єднатися усьому живому українству й коли хмара над нашою нацією, ще чорніша, ніж нинішня, покликала до життя революційну ОУН, з єдиним проводом на чолі, бо в такі моменти багатопартійні хитання, „демократичні" засідання, комітети і комісії – смерті подібні.

Передбачаю запитання: а де є такий провід? Це правда, його ще нема. І добре. Чого вартий був би провід, сидячи десь у затишку і чекаючи, кого б то очолити. Помаранчева революція наперед мала готовий провід, а що з цього вийшло?

Ні, на цей раз енерґія маси має розігнатися до тієї температури, котра захопить і запалить вже знаних нам і ще незнаних особистостей на інтелектуальних і духовних висотах українства – тих людей, котрі дотепер стояли, не з власної волі, збоку і котрих суспільство не чуло. Й українства не тільки етнічного, але всіх тих громадян незалежної Української держави, розуми і серця котрих відкриті до правди і справедливости. Таких немало й серед українських росіян. Водночас треба мати на увазі й тих росіян у Росії, котрі там чуються чужими і не приймають згубного і самозгубного курсу Кремля на відновлення імперії, засуджують політику ідеологічних та економічних диверсій проти українського національного відродження.

Україна програла бій, але вирішальна битва цієї війни – попереду. Ми виграємо її, якщо збережемо наші розуми холодними, ясними, а серця – гарячими.

Напевно є такі розуми і серця й у вже створеній опозиції, але в цілому вона ледве чи переродиться в нову, вищу політичну і моральну якість. Занадто довго „незмінні і незамінні" діячі мінялися місцями – то вони у владі, то в опозиції, – і зрослися в одну неефективну, до кісток уражену цинізмом і фарисейством систему, фатально відірвавшись від суспільства і його потреб.

Проте генеза цього відчуження влади від суспільства – набагато глибша. Це подвійний, потрійний спадок минулого – російського самодержавства, московського одержавленого православ'я, совєтсько-комуністичного тоталітаризму, перейнятий також цими сучасними виродками – олігархічними верхівками в Україні і в Росії. Звідси походить чисто азіятська традиція: народ служить владі, а не влада народові. Але коли для типової російської ментальности ця традиція є природною, звичною, то для української вона – протиприродна, чужа.

Різниця між українською і російською національними психіками така глибока, фундаментальна, що непідвладна ніяким антиукраїнським режимам. Це також різні рівні культур. Хоч світська російська культура, завдяки неправедним перевагам завойовницької імперії, надзвичайно багата й естетично цінна, глибин народного світосприймання і світорозуміння вона не зачепила, тим часом українська культура, в її народному вимірі, – духовна, пройнята вірою у вищий сенс життя і, отже, свободолюбством.

Висновок з цього кардинального порівняння: промосковська політика Віктора Януковича і його україножерного оточення наперед приречена. Це добре усвідомлює самий Кремль, підпорядковуючи свою стратегію швидкому, аби нікому не дати отямитись, економічному загарбанню України. А для простолюдного наївного великодержавника пропонує звичну страву – шалений ідейний експансіонізм, ошукуючи власний народ мітом „русского міра": де живе хоч один росіянин – там вже Росія. Не біймося цього атавістичного експансіонізму – він тільки ззовні виглядає невідпорним, насправді це химера, морок, хоч і густий, але жалюгідний і безперспективний. Бо це ж уже таки XXI ст., і міти мітами, а доляри московська знать тримає в західних банках і вілли купує не в Сибіру, а в Европі та Америці.

Але ми говорімо про щось незрівняно більше, ніж про чергову зміну влади в Україні – про зміну самої України, точніше – про повернення до життя її понищеної імперією духовної суті. Не в організаційному належанні до Европейського союзу річ, а в тому, аби сконцентрувати всю творчу потенцію нашої нації на культивування підставових цінностей европейської цивілізації, бо історично вони є також нашими.

Добре про це сказала в недавньому інтерв'ю для Радіо „Свобода" відомий культуролог Оксана Пахльовська: „Україна як країна, як держава, як культура зформувалась фактично в орбіті европейської культури. В XVI–XVII ст., у момент становлення модерної української культури, літератури, мови був створений вкрай цікавий синтез православної за своїм походженням культури з европейським кодом. Це стало можливим зокрема й через перебування України протягом більше трьох століть фактично в одній державі з Польщею, системно інтеґрованої в европейський контекст. На політичному рівні були бурхливі конфлікти, але на рівні культурному завжди поставала вкрай цікава і продуктивна взаємодія. Через Україну проходила циркуляція теорій, думок, ідей тогочасного культурного життя Европи. Тому Україна в кристалі свої культури несе фактично основні коди европейської цивілізації".

Ці коди і є підставою для нашого сьогоднішнього руху Опору – опору не тільки на вулицях і майданах, але передусім в душах українців. У багатьох публікаціях з України справедливо йдеться про духовну революцію, а її не призначиш на певний день і певну годину. Зате така революція може змінити не тільки Україну, але й довколишній світ. Самозрозуміло, вона має зрушити і якісно змінити всі інші рівні суспільного буття – характер законів, характер влади, характер науки й освіти, характер економічно-господарських технологій.

Оскільки шлях до цих змін заступають московські і промосковські монстри, то, звісно, не будуть зайвими і майданні протести, але в маштабах усієї України має переважати духовне піднесення і надхнення. Логічно очікувати участи в такій революції Українських Церков, вона була б найважливішою запорукою шляхетности, гідности і богоугідности майбутньої перемоги.

Що ж до світового українства, то воно своїм плечем істотно підіпре незалежну Україну, якщо об'єднає всі свої сили і спроможеться час від часу збирати в західних столицях мирні, але багатотисячні демонстрації українців.

Петро Часто

Президенти...

(Закінчення зі стор. 1)

це інтерпретували російські засоби масової інформації. Принциповою тут є заява Дмитра Медведєва зроблена напередодні, 9 травня, про те, що жодні перемоги під час Другої світової війни не можуть виправдати ті репресії, які були за часів Сталіна і з руки Сталіна. Тобто Медведєв, на відміну від декого, не сталініст".

З Парку Слави глави держав вирушили на переговори в адміністрацію Президента України. Міліція перегородила щитами в'їзд на вулицю Банкову та оточила автобусами з співробітниками спецслужб. Посилені заходи безпеки було вжито через погрози опозиції влаштувати протести. Близько сотні активістів партії „Свобода" зібралися на Софійському майдані столиці, де влаштували демонстрацію на тему зради національних інтересів.

Проте конфуз стався не через протести, а через складні погодні умови. Покладання вінків відбувалося під сильним дощем. Порив вітру перекинув на Президента України Віктора Януковича вінок, який він поклав до могили Невідомого вояка. Згодом з'явилася інформація про те, що у телеканалів виникли проблеми з показом відеозапису цього епізоду: показувати його, за неофіційними повідомленнями тележурналістів, негласно заборонила президентська адміністрація. Утім, випадок з вінком оперативно був викладений в інтернеті.

Пізніше В. Янукович зазначив, що дощ за прикметою – це до грошей, і розповів російському колезі про зростання товарообігу між країнами. А Д. Медведєв побачив у зливі символ того, що українсько-російські взаємини можна почати з чистого аркуша.

У перший день візити Д. Медведєв і В. Янукович провели третє засідання російсько-української міждержавної комісії. Було підписано п'ять угод: про демаркацію кордонів, співпрацю щодо проєкту Ґльобальної навіґаційної супутникової системи, партнерство „Укрексімбанку" та Зовнішнього торговельного банку „ВТБ", а також програму співробітництва між міністерствами культури двох країн на 2010-2014 роки.

Міністри закордонних справ України і Росії, Костянтин Грищенко і Сергій Лавров, підписали угоду про позначення на місцевості державного кордону, але домовитися відносно визначення водного кордону не вдалося, і висловили сподівання, що переговори з цього приводу буде завершено вже найближчим часом. Окрім того, президенти ухвалили три заяви: про безпеку в Чорноморському реґіоні, придністровське вреґулювання та европейську безпеку.

В. Янукович та Д. Медведєв доручили урядам працювати над новими двосторонніми угодами, зокрема і в енерґетичній галузі. Можливі домовленості саме в цій сфері викликають найбільшу критику опозиції.

Президент В. Янукович також не виключає створення низки спільних підприємств між Україною та Росією. Він сподівається, що такі спільні підприємства сприятимуть не лише розвиткові економік Росії та України, але й зроблять їх конкурентноспроможними.

В. Янукович також повідомив, що триває робота над низкою спільних проєктів у галузях суднобудування, авіобудування та космічній промисловості.

На вимогу опозиції минулого тижня уряд розповів у Верховній Раді, які угоди плянувалися до підписання під час візити Д. Медведєва до Києва. Оприлюднений перелік не викликав заперечень, але деякі опозиціонери не виключали, що вже під час візити можуть з'явитися нові документи.

18 травня Д. Медведєв виступив з лекцією перед студентами Київського національного університету ім. Т. Шевченка. На зустріч запросили близько 100 студентів з трьох факультетів: філософського, юридичного та міжнародних відносин. Відповідаючи на запитання студентів, Д. Медведєв заявив, що рішення про вступ до Організації договору про колективну безпеку (ОДКБ) Україна повинна приймати самостійно, а якщо в України є якісь сумніви з даного питання, Росія до цього „шанобливо ставиться".

Водночас Д. Медведєв запевнив, що якщо з часом Україна прийме рішення приєднатися до ОДКБ, її туди приймуть.

Президент Росії також зустрівся з підприємцями у рамках VII українсько-російського економічного форуму.

На спільній прес-конференції президенти розповіли, що підписані угоди – це лише початок поглибленої співпраці між Україною та Росією. Д. Медведєв дещо скептично відгукнувся про спільні проєкти в авіяційній галузі. „Якщо сказати прямо, всі названі мною машини – вони здебільшого з минулого", – зауважив він. Проте, в цілому, перспективам співпраці в авіобудуванні президенти приділили чи не найбільше уваги.

Щодо темпів співпраці виникла суперечка. Зокрема В. Янукович сказав, що „так працювати не можна, тому що за такий короткий період часу треба провести сім зустрічей і загнати керівників наших робочих груп у ситуацію, коли вони повинні прискореними темпами готувати різні рішення". Натомість Д. Медведєв відрізав: „Віктор Федорович сказав, що так працювати не можна, а мені б хотілося додати, що так працювати – доведеться". Він звернув увагу, що за останні п'ять років відбулося лише три засідання міждержавної комісії, а треба зустрічатися двічі на рік.

Це була сьома зустріч президентів України й Росії після обрання В. Януковича, і її розглядають як ознаку подальшого потепління у стосунках між двома країнами.

(Бі-Бі-Сі, УНІАН, Радіо „Свобода")

АМЕРИКА І СВІТ

США нехтують інтересами сусідів Росії, каже оглядач

ВАШІНҐТОН. — Заступник Державного секретаря в уряді Джорджа Буша, а тепер політичний оглядач Дейвид Креймер вважає, що намагання США покращити взаємини з Росією на ділі означають нехтування інтересами сусідів Росії, зокрема України, Грузії і Молдови. Д. Креймер, який зараз працює старшим експертом Фонду Маршала, заявив 15 травня у газеті „Вашінґтон пост“: „США повинні вимагати у Президента Віктора Януковича ґарантій забезпечення принципів демократії, прав людини та свободи слова. Ми вже чуємо небезпечні сиґнали. Я думаю, США повинні здійснити деякий тиск на уряд в Україні у світлі останніх подій і нагадати команді В. Януковича, що США хочуть збудувати міцні взаємини з Україною, і вимагати відновлення балансу у взаєминах між державами“. Д. Креймер – один з небагатьох аналітиків у Вашінґтоні, який відкрито критикує політику уряду Барака Обами щодо реґіону Східньої Европи та Росії. „Хоча Б. Обама багато разів заявляв, що не визнає так звану зону російських інтересів, його дії говорять інше, – ствердив Д. Креймер. –Турбуючись лише політикою щодо Росії та іґноруючи інші країни реґіону, уряд якраз і віддає Москві право на декларування реґіону зоною своїх інтересів. Б. Обама, за деякими підрахунками, зустрівся з президентом Дмитром Медведєвим більше разів, ніж з будьяким іншим провідником. Президент США повинен почати шукати інших друзів та партнерів в реґіоні і звернути більше уваги на ситуацію в Україні“. *(„Голос Америки“)*

В Росії переслідують активістів українського культурного руху

КИЇВ. — Керівники організацій української діяспори в Росії стверджують, що під жорстким тиском з боку органів державної влади Російської Федерації опинилися українські культурно-освітні організації, починаючи з кінця 2004 року. „У Москві, Санкт-Петербурзі, Сурґуті, Воронежі та Уфі почалася справжня зачистка українського культурного руху“, – заявила 18 травня Рада керівників українських громадських організацій Росії. У заяві йдеться про акції проти Бібліотеки української літератури в Москві, переслідування її провідних працівників у 2006–2007 роках, закриття Українського освітнього центру в Москві при середній школі ч. 124 у 2008 році, оголошення персоною нон-ґрата активіста українського культурно-освітнього руху в Росії, засновника Бібліотеки української літератури в Москві Юрія Кононенка у 2009 році *(Укрінформ)*

НАТО плянує розширити взаємини з Росією

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Розширення зв’язків з Росією може стати одним з першочергових завдань для НАТО. У штаб-квартирі Північноатлантичного альянсу у Брюселі 17 травня оприлюднили проєкт нової стратегії розвитку цієї організації на наступне десятиліття. Цей проєкт буде поданий на голосування на наступній зустрічі альянсу, яка відбудеться у листопаді. НАТО було засноване у 1948 році, на противагу Радянському Союзові. Зараз альянс намагається виділити головні цілі свого існування. Члени групи експертів, які працюють над формулюванням нової місії Альянсу, вважають, що НАТО та Росія повинні працювати більш тісно над досягненням взаємних інтересів – як от протиракетна оборона, контртероризм, боротьба з наркоторгівлею і безпека в океанах. Колишній Держсекретар США Медлин Олбрайт, яка очолює експертну групу НАТО, вважає, що Росія не повинна сприймати розширення НАТО на схід як загрозу для своєї безпеки, оскільки, на відміну від СРСР, її не вважають ворогом НАТО. Серед іншого, проєкт місії НАТО на наступне десятиріччя передбачає перемогу в Афганістані, подолання загрози ракетного удару з боку Ірану, посилення безпеки своїх членів і зближення США та їх европейських партнерів з НАТО. *(„Голос Америки“)*

З Ґвантанамо випустять єдиного російського в’язня

ҐВАНТАНАМО, Куба. — Федеральний суд США 14 травня розпорядився звільнити єдиного російського в’язня з американської в’язниці для військовополонених Ґвантанамо Равіля Мінґазова. Суддя Генрі Кенеді-молодший наказав Пентаґонові „негайно вжити всі необхідні і відповідні дипломатичні заходи“, щоб звільнити 42-річного Р. Мінґазова – татарина за національністю, який був захоплений в Пакистані в 2002 році. В Пентаґоні заявили, що він перебував у притулку, який належить членові „Аль-Каиди“ Заянові Абдінові аль Гусейнові, і раніше проходив підготування в терористичних таборах. Сам Р. Мінґазов стверджує, що американські військові схопили його в таборі для біженців, а не в притулку терористів. Президент США Барак Обама після приходу до влади завив, що закриє в’язницю на базі Ґвантанамо протягом року. Потім стало відомо, що в термін це зробити не вдасться. Нині у в’язниці залишаються 185 ув’язнених. *(„Кореспондент“)*

Г. Карзай відвідав Арлінґтонське національне кладовище

ВАШІНҐТОН. — Президент Афганістану Гамід Карзай на закінчення своєї візити до Вашінґтону 13 травня вшанував пам’ять американських вояків, які загинули в боротьбі з тероризмом. Г. Карзай у супроводі секретаря Департаменту оборони США Роберта Ґейтса й чільних військових осіб – голови Об’єднаного комітету начальників штабів США, адмірала Майкла Малена та командувача силами США і НАТО в Афганістані, генерала Стенлі МакКрістала – відвідали Арліґтонське національне кладовище, де поховані вояки, вбиті в Афганістані та Іраку. Афганський провідник повільно пройшов через цвинтарну дільницю ч. 60, яку називають „найсумнішою землею в Америці“, де поховані воїни Другої світової, Корейської та В’єтнамської воєн. На Арліґтонському кладовищі поховано щонайменше 140 американських військовослужбовців, які загинули в Афганістані. 12 травня Президент Г. Карзай відвідав поранених американських вояків і висловив їх присутності вдячність за підтримку США в Афганістані, зокрема у боротьбі з талібськими повстанцями. Візита Президента Г. Карзая до Вашінґтону мала на меті послабити напружені взаємини США з Афганістаном. Під час зустрічі з Г. Карзаєм у Білому Домі Барак Обама сказав, що напруження у взаєминах між обома державами були „перебільшені“, і підтвердив подальші зобов’язання США відносно підтримки безпеки і стабільности в Афганістані. *(„Голос Америки“)*

Протест проти політики нового уряду України

ВАШІНҐТОН. — Група українців акцією протесту 13 травня висловила свою солідарність з силами в Україні, які невдоволені політикою нового уряду в Києві. Демонстранти, які зібралися під будинком Посольства України в американській столиці, виступали проти продовження перебування Чорноморської фльоти у Криму, проти антиукраїнської, з їхньої точки зору, гуманітарної політики, проти утисків свободи слова та закликали Президента Віктора Януковича поважати Конституцію і закони України. Серед учасників віча, які висловлювали свою незгоду з останніми кроками нового керівництва України, була активістка Люба Шара. „Я вважаю, що зараз іде згортання політики українізації, демократизації. Я за цю владу не голосувала. Не голосували за неї 47 чи 48 відс. населення – і меншість не може правити більшістю“. Своє незадоволення висловила також активістка Ирина Ясінська-Ґрейвс, вона прийшла на акцію з малим сином, кажучи, що „змалку треба привчати дітей захищати Україну від усіх ворогів“. З прапорами та плякатами стояли і провідники української діяспори у США. Голова Українсько-Американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк висловив побоювання, що „Україна через дії нового уряду починає втрачати свої національні атрибути і, кінець-кінцем, може втратити незалежність“. Дружина І. Ґавдяка – Наталія Ґавдяк, хоч вона і не має українського коріння, так само стривожена. „Це справжня трагедія, яка привела нас сьогодні сюди. Я американка ірляндського походження. Я бачу тут паралелі. Ірляндія зараз вільна країна, і я бажаю того ж для України“. Протести проти політики нового уряду відбулися також у містах, де поживають найбільші у США українські громади – у Ню-Йорку та Чикаго. *(„Голос Америки“).*

16-річна яхтсменка проплила довкола світу

СІДНЕЙ, Австралія. — 16-річна австралійка стала наймолодшою у світі, кому вдалося здійснити подорож довкола світу на яхті. У Сіднеї рожеву яхту Джесіки Вотсон зустрічали тисячі людей і невелика фльотилія човнів. Подорож Дж. Вотсон довкола світу без зупинок і сторонньої допомоги тривала сім місяців. На її честь розстелили рожевий килим. Дж. Вотсон сказала, що дехто не вірив, що дівчина-підліток зможе такого досягти, і назвала урочисту зустріч „абсолютно фантастичною. Якби я не плавала під вітрилами увесь цей час, то що б я робила тут“? Але її рекорд ставлять під сумнів після заяв, що вона не подолала потрібну відстань. Її рекорд також не визнає Всесвітня Рада швидкісного вітрильного спорту, позаяк вони скасували категорію для осіб віком до 18 років. Серед тисяч людей, які прийшли зустріти яхтсменку, були її родина та австралійський прем’єр-міністер Кевін Рад. Багато людей дивилися трансляцію зустрічі по телевізору. Дж. Вотсон вирушила в подорож 18 жовтня 2009 року, попри те, що критики називали її безвідповідальною за те, що вона їде в таку подорож в такому юному віці. Минулого року 17-річний тоді британець Майк Перам завершив свою подорож довкола світу за дев’ять місяців. Група підтримки Дж. Вотсон твердить, що вона подолала 23 тис. морських миль, але впливовий у вітрильному спорті вебсайт твердить, що вона не дісталася потрібної відстані на північ від екватора, аби заявити, що вона обігнула земну кулю, згідно з правилами Всесвітньої Ради вітрильного спорту. Дівчина продала свою розповідь компанії Руперта Мердока за 625 тис. дол. *(„Голос Америки“)*

Б. Обама закликав Сенат схвалити фінансову реформу

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама у своєму традиційному щотижневому зверненні до народу 15 травня закликав Сенат США якнайскоріше схвалити фінансову реформу. Він назвав представлений на розгляд Конґресові законопроєкт „наймогутнішим механізмом фінансового захисту споживачів впродовж історії“. Б. Обама заявив, що цей законопроєкт покладе край хижацькій практиці у бізнесовій діяльності і забезпечить контролю за веденням справ, як у великих, так і в малих за розміром банках. Президент підкреслив, що законопроєкт про реформування фінансової системи стримає банки від занадто ризикованих акцій, здатних призвести до їхнього упадку і загрожувати економіці країни. В щотижневому зверненні-відповіді від Републіканської партії конґресмен Крис Лі закликав Президента „по-справжньому прислухатись“ до того, що американці говорять про економіку. Законодавець скритикував зусилля демократів стосовно зменшення безробіття і похвалив кілька пропозицій републіканців для скорочення бюджетних витрат.Сенат США обговорює складний законопроєкт про фінансову реформу мета якого – захистити споживачів від аґресивної практики фінансових установ і припинити викуп урядом деяких занапащених клопотами секторів американської економіки.Палата Представників США ще у грудні схвалила свою власну версію фінансової реформи. Якщо Сенат схвалить свій законопроєкт, то після узгодження обох версій цей документ буде переданий на підпис Президентові Б. Обамі. *(„Голос Америки“)*

Заклик Конґресу Українців Канади до Президента України

У зв'язку з відвертою промосковською політикою Президента України Віктора Януковича, на його ім'я надходять звернення українських громадських організацій з протестами проти цієї політики і закликами до захисту державного суверенітету і територіяльної цілісности України. Нижче вміщуємо звернення від Конґресу Українців Канади, датоване днем 12 травня.

На сьогодні нараховується 1.2 млн. канадців українського походження, які становлять другу за числом громаду поза межами України і мають 120-річну історію та добру репутацію в Канаді. Конґрес Українців Канади репрезентує інтереси української громади, представники якої постійно цікавляться подіями, що відбуваються на їхній історичній батьківщині. Найбільше вони прагнуть бачити мир, добробут, економічну стабільність, здобуття повної незалежности та розвиток демократії в Україні і відчувати гордість за Українську державу.

Представники української громади Канади глибоко стурбовані нещодавніми подіями в Україні.

Питання Чорноморської фльоти

Ваша згода, Пане Президенте, на базування російської Чорноморської фльоти на українській території ще на 25 років була болючою для громадян України і загрожує розколом в суспільстві. Незважаючи на неконституційність цього рішення, воно було прийняте Вами і ратифіковане Верховною Радою без будь-яких консультацій з громадянами України та сусідніми країнами.

Політичні коментарі були неґативними щодо цих рішень, зокрема високоавторитетне канадське видання „The Globe and Mail" (29 квітня) різко критикувало Ваші дії за віддання України в російську сферу впливу в обмін на дешевший газ, що є вигідним хібащо для олігархів та власників великих індустріяльних підприємств в Україні.

Питання Голодомору

Особливим чином українська громада Канади обурена Вашою

(Закінчення на стор. 16)

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Після ню-йоркських протестів

Що, по гарячих слідах, хочеться сказати з приводу протесту ню-йоркських українців перед приміщенням Постійного представництва України в ООН і також перед будинком Постійного представництва Росії в ООН?

Що то не були протести для чужоземої публіки чи преси. Наразі це справа наша внутрішня, українська, але водночас це акції не проти України. Вони були нашим виявом солідарности з нашими братами і сестрами в Україні та проти, у цьому конкретному випадку, міністра закордонних справ України Констянтина Грищенка, який вже за доволі короткий час засвідчив, шо він ніщо більше, ніж лакей Москви.

Оскільки речники Постійного представництва України, які виходять назустріч демонстрантам, є представниками України, то до них слід ставитися чемно, ба більше – якщо вони пригощали у цей час міністра К. Грищенка, акція протесту мала бути стриманішою і коротшою. Зміст протестів треба обмежити до патріотичних пісень та українськомовних гасел „Янукович – зрадник", „Грищенко – зрадник", „Геть москалів з України!", „Крим – це Україна", „Януковичу – імпічмент", "Грищенко – у відставку".

Акція не може обмежитися тільки приміщеннями, які належать Україні. Я це підкреслюю, бо кілька осіб-демонстрантів, між ними навіть організатори, запитували мене під час тих протестів: „А при чому тут Росія?". Моя відповідь: при всьому. Зазіхаючи на Україну, щоб відновити імперію, Росія роками намагається поставити „своїх людей" на чолі України і з їхньою допомогою перетворити Українську державу, европейску за історією і духом, в російську губернію, де гуманітарну та закордонну політику диктуватиме Москва.

В. Януковича до влади в Україні привели московські гроші, шалений інформаційний тиск та залякування. Тому при кожному протесті треба це підкреслювати, щоб і москалі відчули, що акція протестів, які були такими популярними за часів існування СРСР, сьогодні відновлюється.

Під час цієї першої акції у Ню-Йорку, вже під Постійним представництвом РФ, троє підлітків у віці від 10 до 14 років, відступили від демонстрантів та спокійно перейшли вулицю до самого приміщення представництва і шпурнули в стіну будинку сирі яйця. Ню-йоркська поліція їх затримала та через годину відпустила їх під опіку їхніх матерів.

Були між демонстрантами особи, яким це не сподобалося, мовляв, це „хуліганство". Проте переважна більшість демонстрантів таку акцію не тільки схвалила, але аплодувала їй. Як для мене, немає сумніву, що конечним було дати москалям знати: як герої нашого національного Опору Степан Бандера і Роман Шухевич, так і їхні діти, внуки і правнуки, в Україні чи в діяспорі, не віддадуть Україну москалям.

Аскольд Лозинський
Ню-Йорк

ЦИТАТА ТИЖНЯ

Чи можливий притік свіжої крові в українську політику?

Відповідаючи на це запитання УНІАН (13 травня), відомий політолог, директор Українського інституту гльобальних стратегій Вадим Карасьов, між іншим, сказав:

„Саме запитання поставлене неправильно. Неправильність – у тому, що ви очікуєте нових політиків-менеджерів з числа народних депутатів, провідників невеликих і нових партій. Передбачається, що, з огляду на всі стратегічні і геополітичні проблеми, необхідні технократи, які прийдуть на зміну тупуватим технократам радянського й пострадянського періоду.

Але якщо подивитися на нову ґенерацію „ню-менеджерів", то бачиш що під маскою нових технократів, менеджерів проглядає обличчя спекулянта, валютного міняйла 1990-их років. Вони вміють добре торгувати, торгуватися, починаючи від торгівлі обличчям на численних ток-шоу або своїми бізнесами...

Нам потрібні не технократи, не господарники, не менеджери, які в кожній проблемі України бачать виключно торговельну операцію. Нам потрібні стратеги, політики з маштабним мисленням, з історичним баченням країни, з контекстуальним мисленням. Якщо цього не буде, то буде те, що ми побачили в Харкові, коли до питань стратегічного й геостратегічного характеру підходять як до звичайної торговельної операції.

Проблема не в бажанні, не в щирості, не в тому, що зараз, мовляв, менеджери з правильними словами, у правильних костюмах від Бріоні, з заздрісною мальдивською засмагою прийдуть рятувати Україну. Проблема в тому, що в нас немає політиків, котрі б знали, розуміли й любили країну і знали й розуміли, що таке Україна. Можна її любити, але не розуміти, можна розуміти, але не знати, що робити з цією любов'ю і з цим розумінням. Вузьке коло цих людей, скажу я, перефразовуючи клясика, які здатні встати нарівні й усвідомити стратегічні маштаби проблем, перед якими стоїть Україна.

Такі люди є. Це, наприклад, Валентин Наливайченко – одна з таких постатей. У політиці нам потрібні політики, а не красиві жінки, молоді й розумні чоловіки, добрі підприємці, знавці англійської та інших мов, телегенічні й рекляморейтинґові персонажі, готові, вступивши в боротьбу за президентське крісло, витрачати багатомільйонні бюджети.

Політик – це не просто успішна людина, це той, хто любить і розуміє, що таке Україна і що має бути з Україною в ці непрості, а можливо, дуже складні для національної української ідеї роки. Україні не потрібний політичний силікон. Нас не врятує політична косметична хірургія... Політики зациклені на зовнішньому боці, на картинці, вони несуть не себе в політику, а косметологію і косметичну хірургію – в себе. Гламур і глянець – це не те, що потрібне українській політиці. Драма української політики в тому, що в ній багато гламуру, глянцю, дешевої жовтизни. Нам потрібні політики глибини, а не дешевої реклямної популярности й такої самої дешевої продукції".

Президент України звільнив дипломатів

КИЇВ. – 12 травня на офіційному сайті Президента України було розміщено указ про звільнення Олега Шамшура з посад Надзвичайного і Повноважного Посла України в Сполучених Штатах Америки, Надзвичайного і Повноважного Посла України в Антиґуа і Барбуда.

Цього ж дня звільнено Андрія Веселовського з посади Представника України при Европейських співтовариствах (Европейському союзі), Ігоря Сагача – з посади глави Місії України при НАТО. Звільнено Послів України – Євгена Чорнобривка в Республіці Австрія, Олександра Моцика – в Республіці Польща, Євгена Бершеду – в Королівстві Бельгія і Великому Герцоґстві Люксембург, Костянтина Тимошенка – у Французькій Республіці і Князівстві Монако та Постійного представника України при ЮНЕСКО, Юрія Малька – в Йорданському Хашимітському Королівстві, Володимира Лакомова – у Федеративній Республіці Бразилія, Кооперативній Республіці Гайана і Багатонаціональній Державі Болівія, Валерія Цибуха – в Грецькій Республіці та в Республіці Албанія, Генадія Латія – у Великій Соціялістичній Народній Лівійській Арабській Джамагирії, Ростислава Троненка – в Португальській Республіці.

11 травня з посади Посла України в Державі Ізраїль звільнено Ігоря Тимофеєва. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України)*

Президент Росії проти І. Дем'янюка

7 травня в інтерв'ю газеті „Ізвєстія" Президент Росії Дмитро Медведєв, відповідаючи на запитання щодо Івана Дем'янюка: „Чи варто судити немічних стариків?", заявив: „Злочини нацистів не мають терміну давнини, тому ті, хто їх скоїв, в якому віці вони не були б, повинні нести відповідальність. Це питання нашої моральної відповідальности перед майбутніми поколіннями, і, якщо ми тепер закриємо очі на ці злочини, в майбутньому такі злочини можуть повторитися так чи інакше, в різних державах".

У досудовій заяві Д. Медведєва – правника за освітою – міститься переконання у тому, що І. Дем'янюк скоїв злочин і суд над ним є засобом покарання.

Л. Хм.

Голодомор був геноцидом

27 квітня Президент України Віктор Янукович заявив у Страсбурзі на сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи (ПАРЕ), що Голодомор в Україні не був геноцидом українського народу, а трагедією усіх народів колишнього СРСР. Така заява не відповідає історичним подіям 1932-1933 років в Україні, нехтує політично-правовими актами, ухваленими Верховною Радою України, іґнорує рішення багатьох країн світу, що визнали Голодомор геноцидом.

Термін „геноцид" поєднує два слова – „рід" та „вбивство" і означає злочинні дії стосовно певної групи людей з метою її знищення. Саме такими цілеспрямованими діями було винищення голодом українського селянства. Український народ, навіть в умовах більшовицького тоталітарного режиму, мав усі ознаки політичної нації. В сільських районах України напередодні Голодомору, за матеріялами перепису населення 1926 руку, етнічні українці становили 88 відс. населення. Росіяни, поляки, німці, євреї, молдавани, греки, болгари, чехи, білоруси, які були громадянами Радянської України і зазнали голоду, теж представляли український народ. Верховна Рада України, враховуючи цю обставину, ухвалила 28 листопада 2006 року закон „Про Голодомор 1932-1933 років в Україні", у якому сказано, що цей Голодомор був геноцидом українського народу. Голодомор визнали геноцидом українського народу Естонія, Австралія, Канада, США, Угорщина, Литва, Грузія, Польща, Еквадор, Перу, Параґвай, Коламбія, Мехіко, Латвія, Ватикан.

Президент Політичного комітету ПАРЕ Горан Ліндблад підтримав 19 січня рішення українського суду стосовно юридичної оцінки Голодомору. 28 січня юридична комісія ПАРЕ схвалила поправки до проєкту резолюції, внесені представником Великобританії, які стосувалися визнання Голодомору геноцидом. Їх мали виголосити на квітневій сесії ПАРЕ, але раптом В. Янукович виступив з дивною заявою, яка вплинула на рішення ПАРЕ від 28 квітня.

Цей вчинок ще раз засвідчив, що після недавніх виборів Україна не має українського Президента. В. Янукович повсякчас дослухається до політичних настанов керівників Російської Федерації, які намагаються насаджувати уявлення про „всесоюзний голод". Кремль хоче організоване ним лихо України поділити на всіх і слова В. Януковича в Страсбурзі посприяли цьому замислові.

„Українська громада Канади обурена Вашою заявою, Пане Президенте, у Страсбурзі, яка загострила й так напружену ситуацію навколо питання Голодомору в Україні. Ви свідомо применшили неймовірні страждання українців під час Голодомору, сказавши, що він був тільки наслідком сталінського тоталітарного режиму, а не геноцидом, – говориться у звернені українців Канади до В. Януковича (стор. 5). – Факт, що Голодомор був геноцидом, визнаний законодавством України та законодавчими актами багатьох країн світу, в тому числі і законом Канади, де він здобув підтримку представників усіх політичних партій та усіх депутатів парляменту".

Президент України, який не визнає Голодомор геноцидом, тобто злочином, кривить душею і сумлінням, не має морального права бути провідником народу, який назавжди збереже пам'ять про безневинно заморених штучним голодом українських селян та громадян України.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Газета заснована у 1893 році
Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ТРАВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Історичний лет відбувся у Києві

100 років тому, 23 травня 1910 року, в Києві було здійнено перший в Російській імперії, до якої належала Україна, лет українського літака К-1, який збудував в Політехнічному інституті професор Олександер Кудашев. Навички управління літаком О. Кудашев здобув під час Реймського авіяційного тижня у Франції в лютому 1910 року, коли піднімався у повітря на літаку разом з відомим російським авіятором Михайлом Єфімовим.

Повернувшись до Києва, О. Кудашев 1 березня 1910 року подав заяву на ім'я директора інституту з проханням дозволити йому будівництво приміщення для створення літака власної конструкції.

10 березня 1910 року правління інституту дало позитивну відповідь, і професор у 1910-1911 роках на власні кошти збудував три літаки.

К-1 мав двигун „Анзані" потужністю 35 кінських сил. На Сирцевому скаковому полі О. Кудашев пролетів на ньому 100 метрів на невеликій висоті.

О. Кудашев мав княжий титул. Він народився 28 січня 1872 року в Санкт-Петербурзі, де закінчив курс наук в Інституті інженерів шляхів сполучення і дістав призначення до Грузії. У 1897 році він переїхав до Києва і працював інженером Південно-Західньої залізниці, а відтак – у Київському політехнічному інституті, де від 1906 року діяв студентський гурток, який у 1909 році став Товариством повітроплавання. Крім О. Кудашева, будували літаки Ігор Сікорський, Федір Билінкін, Василь Йордан, брати Євген, Іван та Андрій Касяненки, Олександер Карпека, Федір Терещенко та інші ентузіясти.

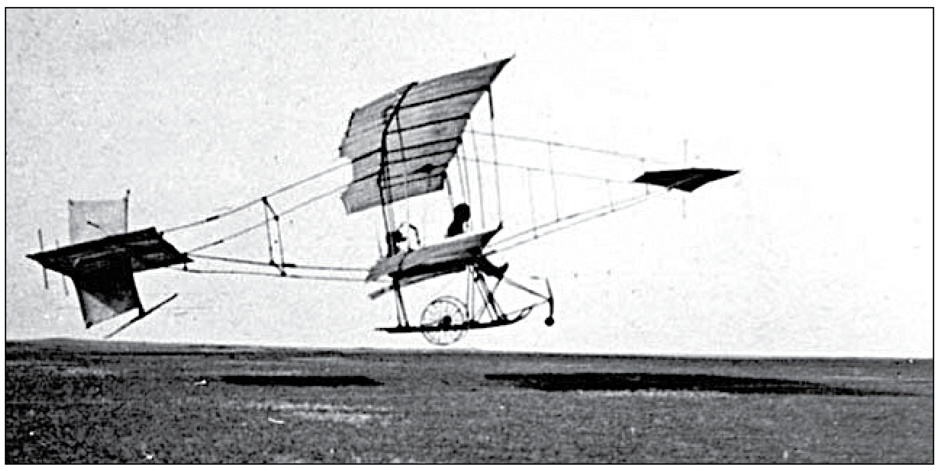
Усе ж О. Кудашев першим підняв свою машину у повітря. Про це 23 травня 1911 року повідомили київські газети. Другим був Яків Гакель, який полетів в Петербурзі на день пізніше, 24 травня.

Відомий математик і плянерист Борис Делоне писав: „В Києві літав князь Олександер Кудашев і літав на своєму власному літаку. Спочатку він їздив на ньому по полю за Пушкінським парком, а потім й злетів. Ми всі це бачили: це було вражаюче видовище".

У 1911-1912 роках О. Кудашев працював на Русо-Балтському вагонному заводі, де збудував літак „Кудашев-4" і 2 квітня 1911 року піднявся на ньому в іспитовий лет над іподромом. За цей літак О. Кудашев на першій повітроплавальній виставці в Санкт-Петербурзі в квітні 1911 року отримав велику срібну медалю. А через два місяці на цьому ж літаку він брав участь у змаганнях під час „Авіяційного тижня".

Подальша доля О. Кудашева не досліджена. Вважають, що він загинув під час революції у 1917 році.

Л. Хм.

Перший літак Олександра Кудашева під час лету в Києві.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вибори – лекція для опозиції

Я читаю „Свободу" близько 10 років, але листа пишу вперше. Хочу поділитися своїми думками про становище в Україні. „Свобода" надрукувала інтерв'ю з Президентом України Віктором Ющенком, який виправдовує своє рішення голосувати „проти усіх".

В. Ющенко вважає, що Юлія Тимошенко тільки на словах є прихильною до західньої орієнтації України. Отже, президентом вибрали Віктора Януковича. Але чи він кращий за Ю. Тимошенко?

Зараз вже можна побачити наслідки недалекоглядного рішення В. Ющенка і виборців. Завдяки тим, хто аґітував і голосував „проти всіх", Ю. Тимошенко не отримала кількох відсотків, які зробили В. Януковича Президентом. Я не кажу, що Ю. Тимошенко бездоганна, але вона ніяк не гірша за В. Януковича.

Тепер, коли доля України під загрозою, українська опозиція повинна зробити висновки та згуртуватися навколо Ю. Тимошенко. Треба ж українцям колись навчитися відстоювати свої права та інтереси!

Подивіться на Партію Реґіонів – В. Янукович зумів зібрати всіх недругів України у своїй партії, а інших відсунути на бік. Опозиція повинна говорити одним голосом. І було б добре, якби цей голос був голосом Ю. Тимошенко.

Павло Берегулько,
Коламбія, Савт-Керолайна

З любов'ю до українських дітей

Марія Йовик – людина з високими життєвими принципами, високою моральністю, багата душею, любов'ю до дітей, патріот з великої букви.

Незважаючи на свій вік, вона продовжує працювати у Товаристві допомоги дітям-сиротам України, яке сама ж і створила у свій час. М. Йовик проводить велику громадську і суспільну роботу з виховання дітей та молоді, зустрічається зі студентами, веде бесіди про любов до рідної землі, повагу до старших, чуйність і милосердя до дітей.

Її життєва мудрість, як добірні зерна, проростає добром, допомагаючи не одній сиротині під опікою дідуся чи бабусі вирости порядною, чесною людиною.

М. Йовик сама багато настраждалася, коли вимушена була залишити рідну Україну і виїхати за океан, тому так щедро простягає руку підтримки кожному, хто потребує допомоги.

Ці віршовані рядки я присвячую М. Йовик. Це порух душі, вияв мого захоплення безкорисливістю і силою волі цієї неординарної, гарної людини.

У буднім натовпі людей
Ти вирізнилась не раптово.
І сяйво лагідних очей
В серцях заграло так чудово.
Ти – берегиня діточкам,
Ти – їхня нянька, радість, доля.
Допомагаєш малюкам,
За те Господь тебе боронить.
І Матір Божа береже,
Дає надхнення, сяйво, сили,
Щоб, рідна, ти допомогла
Отій знедоленій дитині.
За все ми дуже вдячні Вам:
За ласку, щирість і увагу.
Хай береже Господь для нас
З таким великим серцем маму.

Галина Антоненко,
Миколаїв

Про Україну – в телеетері

Щонеділі можна слухати і дивитися телепрограму „McLaughlin Group" о 10:30 год. і її повторення – об 11-ій год. ранку. Програма має формат круглого стола, за яким дискутують журналісти на поточні теми.

2 травня у цій програмі виступала українка Христя Фріленд від пресової мережі „Ройтерс". Вона – колишній редактор престижного щоденника „Файненшел Таймс". Під час обговорення еміґраційного закону, прийнятого в Арізоні, вона повідомила, що певні труднощі в США викликала криза і безробіття, яке сягнуло 9.7 відс. від чисельности працездатного населення.

У цій же дискусії Патрик Бюкенен висловив прогнозу, що намагання України вступити в НАТО закінчаться поразкою через „харківську угоду" Президента України Віктора Януковича і Президента Росії Дмитра Медведева про продовження на 25 років терміну перебування Чорноморської фльоти Росії в Криму. Те, що П. Бюкенен згадав Україну у своїй прогнозі, є доказом, що він поважно ставиться до її місця у світі.

В минулому П. Бюкенен завзято боронив Івана Дем'янюка, хоча за це його нещадно атакували.

Божена Ольшанівська,
Нюарк, Ню-Джерзі

Пошкоджено пам'ятник-святиню

На початку травня у центрі містечка вандали пошкодили пам'ятний знак жертвам Голодоморів та політичних репресій, встановлений Лохвицькою районною організацією Всеукраїнського об'єднання „Свобода" у жовтні 2009 року.

Викрадення гіпсової фігурки ангела, який молиться, стало жахливим відлунням подій 27 квітня, коли на сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи Президент України Віктор Янукович, на догоду недругам України з Кремля, не визнав Голодомор геноцидом українського народу. Тепер його прибічники у провінційних містечках посилили боротьбу проти правдивої української історії та світлої пам'яті замучених голодом селян.

Олександер Панченко,
Лохвиця, Полтавська область

Настав час поховати Г. Ґонґадзе

17 вересня 2000 року загинув незалежний журналіст Георгій Ґонґадзе. Справа його загибелі досі не завершена, не досліджена. Родина не мала нагоди попрощатися з батьком, чоловіком і сином, справляючи йому належний похорон і піклуючись його могилою.

Ми всі в жалобі за ним, бо він представляв вільну пресу і свободу слова. Не встановлено, хто це вбивство замовив і чия можновладна рука до цього спричинилася. Тіло журналіста, як відомо, дотепер замкнене і затаємничене в холодильні і чекає невідомо на що.

Київ має традицію всенародних похоронів, коли місто прощалося з композитором Миколою Лисенком, професором Михайлом Грушевським, співачкою Оксаною Петрусенко, поетом Василем Стусом. Ця всенародність була спонтанною, викликаною справжньою любов'ю і пошаною до цих непересічних людей. Так повинно б бути також і з Г. Ґонґадзе. Але воно дотепер не так.

Уряд, вочевидь, боїться його навіть мертвим. Це все тому, що можновладцям вважаються страхи перед обдуреним українським народом і перед кожним, хто вірив (чи вірить) у свободу слова та інформації. А може, зрозуміло, чому зволікають можновладці в кінцевому акті цієї справи? Вони чекають, аж це все призабудеться, відійде в історію і можна буде поховати його тихцем, далеко від народу, від його ока і вуха.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

До портрета Василя Барки

Довгий час я виношував в думках створення портрета мого земляка Василя Барки. Доля дала змогу зустрітися з ним три рази. Це був 1999 рік, коли поет перебував у лікарні...

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів, паніматка Юлія Литвиненко-Пастухів і я відвідали його 13 травня. В. Барка, о. Сергій і паніматка Юлія – давні друзі. Поет – хресний батько Ларінки Пастухів. Декілька років я жив у висококультурній родині о. Сергія. Почув багато розповідей про славного письменника. Різні повоєнні випробування в Европі, тяжка праця в Америці, але „третя хвиля" підняла українську культуру, мистецтво, організації на вищий ступінь розвитку суспільства, вдихнула віру в майбутню вільну Україну, в Українську Церкву.

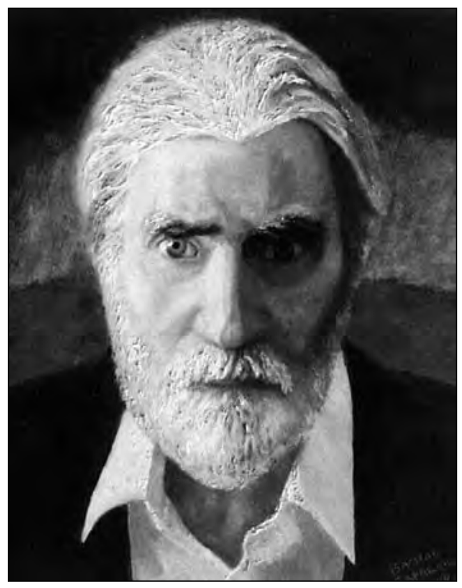
Отець Сергій – талановитий художник, також був першим творчим керівником Школи кобзарського мистецтва в Ню-Йорку, автор понад 200 пристрасних „Бесід з друзями", – з болем в серці за долю Української Церкви, за долю України. В них цікава бібліотека, і там я почав читати твори В. Барки. Через деякий час я знайшов цікаву ритмічну пульсацію його поетичних творів.

Отже, ми в лікарні. Отець Сергій провадить таїнство причастя В. Барки. Я кажу: „Полтавщина вас любить, пам'ятає, пам'ятає Україна. Бажаємо вам доброго здоров'я".

Дивиться на мою вишиванку. Його очі мовби голубішають.

...Через деякий час Архипресвітер Сергій, паніматка Юлія і я відвідали В. Барку в реабілітаційному центрі у Ліберті, Ню-Йорк.

Теплі обійми... На той час газети стурбовано зверталися до української громади: „Наш борг перед літописцем епохи". Зміст тих публікацій: у громади вистачить доброти, щоб розумно допомогти відомій людині; в нас багато міцних українських організацій на континентах, в Україні в першу чергу, які повинні знов і знов представляти твори В. Барки на звання лавреата Нобелівської нагороди. Паралельно з цим треба створити музей письменника, забезпечити його добрим житлом, персональною опікою і кращими умовами для творчої праці.

Василь Барабаш. „Портрет Василя Барки".

Ми зайшли знову в кімнату після здійснення о. Сергієм таїнства причастя В. Барки. Отець Сергій подав поетові свою бесіду „Моя Україна і Ваша Україна". Прочитавши кілька хвилин, поет почав рифмувати на багато відтінків словосполучення: „Моя Україна, Україночька, Украї-ненька". Хвилюючі хвилини. „...Ми вас любимо, читаємо ваші чудові твори. Бажаємо вам доброго здоров'я на многії-многії літа. Любить вас Полтавщина, пам'ятає Україночька...".

...І знову зустрілися друзі через деякий час. Отець Сергій і паніматка Юлія споминали різні випадки і бувальщини цікавого життя, про багатьох знайомих, про їхні твори і творчість.

Кімната була заповнена аврою сердечного тепла, енерґією прекрасних талановитих людей. В. Барка відпочивав душею, посміхався, як ніжна квіточка, як символ української совісти. Таким запам'ятався мені поет. Він дивиться у ваші очі, погляд проникає у вашу душу, у майбуття.

...За вікнами автомобіля – пречудові краєвиди Кетскільських гір „Українських Карпат" в штаті Ню-Йорк. Теплі сонячні промені висвітлюють золото і різнобарвні діяманти, розсипаних по горах щедрою американською осінньою природою 1999 року.

Василь Барабаш,
Ню-Йорк

Пропозиції змін до Статуту УНСоюзу

Згідно з схваленою на 36-ій Конвенції УНСоюзу резолюцією, УНСоюз друкує запропоновані зміни до Статуту, передані на розгляд до Головної канцелярії УНСоюзу та надіслані до Статутової комісії для обговорення на 37-ій Конвенції УНСоюзу, що відбудеться в Центрі української спадщини на Союзівці 20-23 травня.

* * *

Запропоновані зміни до Статуту УНСоюзу від 287-го Відділу в Джерзі-Ситі, узгіднені на зборах Відділу у Випані, Ню-Джерзі, 9 квітня та передані від Відділу протоколярним секретарем згаданих зборів Ромою Гадзевич:

Змінити II статтю – з тим, щоб параграф 9 читався (запропоновані зміни написані чітким друком):

9. Кожний правно встановлений, правноправний Відділ УНСоюзу, що має **50** або більше членів (як члени є окреслені у Конвенційному правильнику), є управнений до представництва і голосування в усіх справах, які будуть порушувані на Конвенції, а саме: Відділи, що мають **від 50 до 99** членів включно, вибирають одного делеґата; **від 100 до 149** членів включно – двох делеґатів; **150 до 199** членів включно – трьох делеґатів; **200 і більше** членів – чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жодний Відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Всі дальші положення в 9-му параграфі стосовно 75 членів повинні бути змінені на 50.

ПОЯСНЕННЯ: Як бачимо з надрукованого списку Відділів УНСоюзу, є такі, котрі не мали потрібних 75 членів на обрання делеґата на Конвенцію УНСоюзу, натомість є багато Відділів, які мали б 50 членів і заслуговують на власного делеґата. Знижуючи вимогу до 50 та переводячи організаційну кампанію у передконвенційному році — це заохотить Відділи осягати відповідну кількість членства, що є можливим для обрання делеґата.

Крім того, в останніх роках зменшилась кількість членства УНСоюзу, а з тим і число делеґатів на Конвенцію, котрі визначатимуть майбутній напрям УНСоюзу. Ця пропозиція забезпечить широку репрезентацію членства на Конвенцію УНСоюзу, і тоді майбутність організації не залишається в руках малої кількости делеґатів. Ми віримо, що більше делеґатів – це більше ідей-думок і більше залучення членів у діяльність організації.

Кількість членів для обрання делеґатів було збільшено до 75 в час, коли УНСоюз був на висоті свого членства, та для зменшення коштів конвенцій. Тепер конвенції є меншими і відбуваються в Центрі української спадщини на Союзівці, отож вимога 75 членів вже не є актуальною.

* * *

Від членів 327-го Відділу УНСоюзу в Гемпстеді, штат Ню-Йорк, секретар Богдан Подолюк і президент Юрій Солтис запропонували наступні зміни до статті II, параграф 9:

Теперішню вимогу для Відділів мати 75 членів, щоб вибрати одного делеґата, буде змінено з 75 на 50.

Пропонуємо, щоб стаття II, параграф 9, була такою:

9. Кожний правно встановлений, правноправний Відділ Унсоюзу, що має 50 або більше членів (як члени є окреслені у Конвенційному правильнику) є управнений до представництва і голосування в усіх справах, які будуть порушувані на Конвенції, а саме: Відділи, що мають **від 50 до 124** членів включно, вибирають одного делеґата; **від 125 до 199** членів включно – двох делеґатів; **200 до 274** членів включно – трьох делеґатів; **275 і більше** членів – чотирьох делеґатів. Кожний делеґат є управнений до одного голосу. Жодний Відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Відділ, який має менше, ніж **50** членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим Відділом, який також має менше, ніж **50** членів, і коли обидва так об'єднані Відділи матимуть не менше, ніж **50** членів, тоді вони будуть управнені до вибору одного делеґата.

ПОЯСНЕННЯ: Ця пропозиція бере до уваги добро і користь організації. Спад членства в нашій організації змушує до запропонованих змін. Вислідом пропонованих змін будуть більш „реальні" голоси, які представлятимуть більше членів і їхні бажання. Коли Відділи об'єднуються з метою представництва на Конвенції, хібащо вони з тієї ж географічної зони і можуть зійтися, зазвичай, менший Відділ віддає свої „голоси" існуючому більшому Відділові, тому немає справжнього представництва.

Ця пропозиція була передана до Статутової комісії УНСоюзу перед Конвенцією 2006 року, але з невідомих причин ніколи не була представлена на Конвенції для її вирішення.

* * *

Від Дітройтського окружного комітету його голова Олександер Серафин запропонував наступну пропозицію зміни до Статуту УНСоюзу:

Стаття II, параграф 11: Кваліфікації делеґатів: починаючи з лінійки 6, викреслити: „і в якому платить вкладки до Братського Фонду Союзу не менше, як шість місяців, найближчих до першого дня Конвенції, на яку він був обраний".

ПОЯСНЕННЯ: Ця фраза обмежує вибір можливих делеґатів, які в іншому випадку є активними та відповідальними членами УНСоюзу.

„Сльозина й у смішка": імпреза в незабутню пам'ять артистки

Виконавці програми з іншими присутніми на імпрезі студійцями.

Портрет св. п. Лідії Крушельницької.

Наймолодші студійці Оленка Кебало і (зліва) Меляся Гурин.

НЮ-ЙОРК. — 2 травня в Українському Інституті Америки відбулася імпреза „Сльозина й усмішка", присвячена світлій пам'яті Лідії Крушельницької та річниці її відходу у засвіти. Сама назва імпрези підкреслювала різноманітність творчих програм, здійснених впродовж довгих років Л. Крушельницькою, в „Студії мистецького слова" – вона завжди пам'ятала про близьке споріднення радости й журби в людському житті.

Імпрезу влаштували студійці „Студії мистецького слова", що з'їхалися зблизька і здалека, під патронатом Федеральної Кредитової Кооперативи Самопоміч в Ню-Йорку. Програма складалася з творів Лесі Українки, Тараса Шевченка та Едварда Козака-„Ека".

Ведучий програмою Орест Кебало, вітаючи чисельну публіку, зокрема привітав серед присутніх сина Л. Крушельницької з дружиною — Любка та Оксану Крушельницьких, її внука д-ра Марка Крушельницького, братанка д-ра Аскольда Каратницького з дружиною Надею та родичку Марту Данилюк. Серед присутніх були також представники Федеральної Кредитової Кооперативи Самопоміч в Ню-Йорку – Любомир Зєлик, Стефан Качарай, Катерина Попович і Роман Кизик, Українського Музею в Ню-Йорку – Марія Шуст, НТШ – Василь Махно, українського театрального світу – Лариса Кукрицька, Володимир Лисняк.

Л. Крушельницька (з Каратницьких) народилася 1 травня 1915 року в Кутах на Гуцульщині. Полюбила сцену, будучи ще ученицею у Станіславові (нині Івано-Франківську). Навчалася у Станіславській та Львівській консерваторіях. У 1938 році дебютувала у Львівському оперному театрі.

У 1941 році Друга світова війна змусила її разом з чоловіком Леонтієм Крушельницьким і сином Любомиром виїхати до Відня, де вона продовжувала навчання співу. У 1949 році сім'я Крушельницьких переїхала до Ню-Йорку, де співачка-акторка приєдналася до театру-студії Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської. У 1965 році перебрала від О. Добровольської керівництво дитячої майстерні, що згодом перетворилася у популярну серед молоді „Студію мистецького слова Лідії Крушельницької".

Упродовж понад 40 років сотні американських дітей та молоді українського походження мали можливість під дбайливим наглядом своєї улюбленої учительки-режисерки ознайомитись з найкращими зразками українського та міжнародного літературного мистецтва, ставити п'єси і заглядати у віконце „загадкового світу" фантазії.

У 1991 році ансамбль здійснив успішне турне Україною, а у 2002 році взяв участь у Міжнародному театральному фестивалі у Києві.

Л. Крушельницька – лавреатка безлічі нагород і премій, у тому числі – золотої медалі св. Володимира Великого. У 2002 році їй було присвоєно звання Заслуженої артистки України.

Ведучий згадав про деяких „залізних" співпрацівників Л. Крушельницької – Рому Прийму-Богачевську, Ольгу Ковальчук-Івасівку, маєстра Ігоря Соневицького та Лярису Зєлик, яка впродовж 45 років складає та упорядковує архів Студії мистецького слова Лідії Крушельницької.

Програму імпрези вдало передали студійці. Аскольд Лозинський, один з найдавніших студійців і всім нам незабутній у ролі Івана Вишенського, впровадив своїм словом-спогадом присутніх у минулий світ Л. Крушельницької та її „Студії мистецького слова", працею котрої вона присвятила себе американській молоді українського походження, щоб ця молодь мала можливість познайомитись з українською і світовою літературою та зберегти чистоту української мови.

Надя Диба-Подоляк з унікальним вмінням передала уривок з твору Л. Українки „Прокляття Рахилі", що є її своєрідним і незабутнім підписом у виконанні цього твору, де Рахиль плаче над смертю своїх дітей, убитих Іродом.

Ксеня П'ясецька-Ференцевич (Лісова мавка) і Іван Макар (Лукаш) відтворили сцену з першої дії „Лісової пісні" Л. Українки, де Лукаш вперше зустрічається з чарівною і загадковою Лісовою мавкою. Свої ролі вони виконали з прецезійністю та небувалим розумінням стосунків людини з загадковим світом природи.

Останньою точкою тієї частини програми були „Три душі" з поеми Т. Шевченка „Великий льох" у виконанні студійців Софійки Зєлик, Іванки Заєць і Меласі Соневицької. Тут треба підкреслити вражаючу майстерність виконання. Три пташечки на похилому хресті старої церкви в Суботові – це душі, що важко караються, бо їм закритий шлях до Раю. Кожна з них розказує про свій гріх-провину. „Перша душа – уособлена Богданова Україна та Переяславська угода, друга символізує ту частину України, що зрадила Мазепу та служила Московському цареві, а третя карається за усміх цариці Катерині тій, що зруйнувала Січ".

У другій частині імпрези „Усмішка" наймолодші студійці Оленка Кебало і Меляся Гурин розповіли про свої переживання та виступи. Славко Шуль майстерно виконав гумореску Ека „На свєто Тата" а тоді з Темішем Ганкевичем з вмілістю виконали гумореску того ж автора „Анґліки з Коломиї". Наступною точкою був фейлетон Ека „Образи не гарбузи", виконаний з особливою гумористичною вмілістю М. Соневицькою, Т. Ганкевичем, С. Зєлик. Тоді І. Макар з відчуттям прочитав уривки з книжки д-ра Валерія Гайдабури „Летючий Корабель Лідії Крушельницької", де пише про український театр в діяспорі, характерезуючи його як „театр доброї волі", та говорить про вплив „Срібної лейді", який робив людину кращою.

На закінчення імпрези висвілено фільм „Картини з творчого життя Лідії Крушельницької" роботи К. П'ясецької-Ференцевич і Олекси Геврика.

Тут треба підкреслити прикладний вияв пошани та вдячности своїй улюбленій вчительці студійцями, які, з'їжджаючись зблизька і здалека, потрудилися зорганізувати та в такий особливий спосіб вшанувати пам'ять і річницю втрати незаступимої мисткині слова.

Х. В-Ф.

Схвальні відгуки про виставу „Скитські камені"

НЮ-ЙОРК. — Театр „Ля МаМа" та Мистецька група „Яра" представляли від 16 квітня до 2 травня створену Вірляною Трач з акторами з України та Киргизстану експериментальну виставу „Скитські камені" – про подорож двох молодих дівчат до міста, в якому зникають пісні, вміння та мови. Схвальні рецензії про виставу написали 18 квітня Майкел Бетенкорт (Offoffonline.com) під заголовком „Ці камені співають про життя" і 17 квітня – Мичал Конвай (Nytheatre.com). Нижче подаємо уривки з цих рецензій:

Майкел Бетенкорт: „Режисери Вірляна Ткач і Ватоку Уено додають традиційну музику Нурбека Серкебаєва і Юліяна Китастого, модерну музику з „Дебютант Аур" Сузани Гуанґ і Марії Соневицької, які грають темних химерних сторожів підземелля, хореографію Каті Кольцьо та текст трьома мовами, щоб створити цю дивну, захоплюючу, чарівну годину в театрі. Ця одногодинна вистава будує те, що добрий театр все повинен збудувати: альтернативний світ, що дозволяє нам переосмислити і продумати великі питання про суть нашого буття. Назва стосується кам'яних фігур по степах південної Росії, України, південного Сибіру, Центральної Азії та Монголії. Їм понад три тисячі років, і думаємо, що вони — похоронні монументи, беручи до уваги відстань між культурами, що їх створили, і нашою. Вони як духи, що натякують на щось, що колись нас єднало, але тепер вони можуть нам щось підказати тільки тоді, коли ми зупинимося, щоб їх зауважити і побачити. Це добра назва для цієї делікатної, таємничої постановки, яка натякає на великі розповіді, що ще перебувають у нас, якщо тільки ми дозволимо собі ввійти у диво нашого минулого, щоб ясніше побачити, яке майбутнє перед нами".

(Закінчення на стор. 24)

Козацька іконописна традиція відроджується в Україні

„Святий славний лицар Юр-Змієборець".

„Святий праведний Петро Калнишевський".

ДОНЕЦЬК. – Православне братство св. праведного Петра Калнишевського, яке діє при одноіменній парафії Української Православної Церкви Київського патріярхату в Донецьку, однією з своїх цілей ставить відродження українського православного іконопису.

З ініціятиви Братства донецький мистець Тарас Носар у 2009 році написав два образи – „Святий праведний Петро Калнишевський" і „Святий славний лицар Юр-Змієборець". Ікони виконані в українських традиціях, у національно-орієнтованому мистецькому стилі „козацьке необароко".

Особливо вдалою є кольористика – суто українська, „жовто-синя" в образі Петра Калнишевського і „жовто-синя-зелена" – в образі св. Юра. Зображення козаків на іконах само по собі не є новаційним – в Україні така практика існувала ще з часів Козаччини. Відомо, що в першій половині XIX ст. Синод Російської Православної Церкви (РПЦ) наказав вилучити з храмів і знищити ікони неформатні, які не відповідали вимогам прийнятого в РПЦ візантийського стилю.

Внаслідок цього рішення в Україні знищувались ікони, писані в козацькому і бароковому стилі. Тож не дивно, що сучасні українські мистці на хвилі національного відродження вдаються до оновлення давніх традицій, зокрема змальовуючи на іконах історичних осіб – гетьманів, козацьких старшин, ієрархів Української Церкви, полководців, рядових козаків.

Прикладом цього можуть бути ікони, створені Миколою Стороженком, Олександром Охапкіним, Романом Василиком, Андрієм Дем'янчуком.

Що ж до ікони св. Петра Калнишевського, канонізованого у липні 2008 року Помісним собором УПЦ Київського патріярхату, то можна побачити цікаве рішення, коли в образі мужнього воїна підкреслюється його християнський мученицький подвиг – яскраво-жовтий колір, що виступає тлом для обличчя святого, утворює хрест, який проявляється із затемнених блакитно-бордових тонів.

Ікона Юра-Змієборця демонструє помірність у застосуванні руху, масивности, контрасту, декоративности, в чому полягає своєрідність національної школи іконопису.

Можна сподіватися, що дальший розвиток українського іконописного мистецтва подарує віруючим чимало здобутків, які визначатимуть самобутній характер українського духовного світу.

о. Ігнатій (Воловенко)

Благодійний вечір з нагоди 20-річчя Чорнобильського фонду

КИЇВ. – Понад 200 доброчинців зібралися 24 квітня в готелі „Інтер-Континенталь" з метою збору фондів на закупівлю життєвонеобхідного обладнання для відділення реанімації і інтенсивної терапії новонароджених Київської дитячої міської клінічної лікарні ч. 2. Благодійний вечір відбувся з нагоди 20-ої річниці діяльности Фонду допомоги і розвитку дітям Чорнобиля (ФДРДЧ), програми якого спрямовані на покращення якости медичної допомоги дітям, вагітним жінкам і неповносправним сиротам в Україні.

Гостями вечора стали віддані прихильники Фонду, дипломати, підприємці, відомі українські громадські та культурні діячі, спонзори, партнери, лікарі, з якими ФДРДЧ працює протягом багатьох років. Благодійний захід відвідали Посол США в Україні Джон Тефт, народний депутат України Володимир Яворівський, актор театру і кіно Богдан Ступка та інші.

Біля торту на день народження Фонду допомоги і розвитку дітям Чорнобиля (зліва): Алекса Мілянич, Посол Джон Тефт, Володимир Яворівський, Олена Хоменко, Надія і Зенон Матківські.

Вечір відкрила та провела директор ФДРДЧ в Україні Алекса Мілянич. З нагоди 20-річчя Фонду були нагороджені особи, завдяки зусиллям та підтримці яких ФДРДЧ успішно працює та продовжує втілювати в Україні вкрай необхідні медичні програми.

В. Яворівському нагороду вручив д-р Зенон Матківський, який зазначив: „З цією динамічною людиною, щирим патріотом українського народу я познайомився понад 20 років тому. Тоді, під час виступу в прес-клюбі у Вашінґтоні, Володимир Яворівський заявив, що без здорових дітей Україна як нація не має майбутнього. Ця заява спонукала нас до негайних дій".

Приймаючи нагороду, В. Яворівський сказав: „У 1989 році, під час візити до Вашінґтону на запрошення уряду США, я звернувся до подружжя Матківських з проханням термінової допомоги дітям, що постраждали від наслідків катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції. Зенон Матківський, відомий хірург в США, та його дружина Надія, що на той час вже 25 років займалася благодійністю, були настільки схвильовані ситуацією в Україні, що відразу ж організували доставу гуманітарної допомоги в Україну. І це було лише першим кроком у довгостроковій місії Фонду, який нині є однією з найвагоміших благодійних організацій в Україні".

Посол доброї волі Фонду, кінозірка Віра Фарміґа, номінована цього року на премію „Оскар" за ролю у фільмі „Мені б у небо", була відзначена за тривалу підтримку Фонду. Голивудська акторка українського походження вихована в діяспорі в пошані до національної спадщини свого народу.

Засновниця Фонду Н. Матківська вручила нагороду Олені Хоменко, керуючому директору „Філіп Морріс Україна, країн Кавказу та Молдови", за її активну підтримку гуманітарних програм Фонду та особистий внесок в їх розвиток. Нещодавно О. Хоменко була визнана однією з найвпливовіших підприємців України. Вручаючи нагороду, Н. Матківська згадала книгу Державного секретаря США Гіларі Клінтон „It Takes a Village", ключовою ідеєю якої є те, що зусиллями невеликої групи людей чи селища можна зробити великі зміни.

Приємною несподіванкою для З. та Н. Матківських стало вручення їм нагород за життєве досягнення, які вручив В. Яворівський. Гості стоячи вітали Матківських. Овації не вщухали впродовж показу на екрані фотографій, які висвітлювали благодійну діяльність подружжя протягом 20 років. Зворушливі фотовітання надіслали четверо дітей цього подружжя зі своїми сім'ями.

Завдяки благодійним внескам прихильників та спонзорів на потреби Київської міської дитячої лікарні ч. 2 було зібрано 171 тис. дол. Щедрий внесок зробили Тетяна Франчук, власниця київської ґалерії „Kyiv.Fine Art" та її чоловік Мануель Алвес, власник компанії „MCA Grupo". Подружжя вперше ознайомилося з роботою Фонду цього вечора і було настільки вражене, що пожертвувало 25 тис. дол. на потреби Фонду.

Значна частина фондів надійшла від продажу картин відомих в Україні мистців, які надали свої праці для благодійного мистецького авкціону безкоштовно. Свої картини надали Анна Криволап, Максим Вітик, Давид Ширашидзе, Сергій Савченко, Олена Рижих, Віктор Рижих, Лариса Клюшкіна, Анна Гідора, Володимир Зінченко. Ґалерія „Kyiv.Fine Art" подарувала роботу Ігоря Галана, а ґалерія „Персона" – твір Ігоря Губського. Не менш популярними були і лоти тихого авкціону, надані спонзорами вечора.

На зібрані фонди вже придбано та встановлено два повністю обладнаних реанімаційних місця, електроенцефалоґраф і чотири компресори у відділенні реанімації новонароджених Київської міської дитячої лікарні ч. 2.

Д-р Олег Корнійчук, завідувач відділення реанімації і інтенсивної терапії новонароджених цієї лікарні, сказав: „Встановлення одного реанімаційного місця для немовлят збільшує шанси рятувати і виходжувати недоношених малюків з критичною вагою, народжених з респіраторними ускладненнями та вродженими вадами, і дозволяє рятувати життя 60-80 немовлят на рік".

Все обладнання реанімаційного комплексу було представлене на спеціяльній експозиції під час благодійного вечора.

Алекса Мілянич представляє Віру Фарміґу, нагороджену за підтримку Фонду допомоги і розвитку дітям Чорнобиля.

Надія Матківська і Богдан Ступка.

Також цього вечора було презентовано „Посібник з неонатології", перекладений з англійської мови та надрукований за кошти ФДРДЧ. Фонд вже втретє перекладає, видає та безкоштовно розповсюджує цей посібник в Україні. Спонзором видання є підрозділ ФДРДЧ в Ню-Гейвен, Конектикат.

Святкування 20-ої річниці ФДРДЧ відбулося за підтримки готелю „Інтер-Континенталь", що є партнером Фонду в благодійній діяльності.

Зоряна Бругер

Фонд Допомоги і Розвитку Дітям Чорнобиля з 1989 року здійснив 32 авіолети і 18 морських перевезень вантажів з медичною допомогою вартістю понад 63 млн. дол. для реалізації медичних програм у 31 партнерській лікарні та трьох дитячих будинках для інвалідів по всій Україні.

Серед досягнень Фонду – встановлення першої в Україні системи магнітно-резонансної томографії в лікарні швидкої допомоги в Києві, забезпечення ліками від раку і пост-оперативними ліками сотень дітей, хворих на лейкемію та рак щитовидної залози, модернізація дитячих онкоцентрів в Харкові, Рівному та Житомирі, збільшення можливостей партнерських лікарень по всій Україні з проведення складних операцій у дітей з різними вродженими вадами, проведення 15 міжнародних навчальних конференцій і семінарів з медицини для українських лікарів з метою підвищення кваліфікації в галузях реанімації новонароджених, дитячої кардіохірургії, перинаталогії, онкології та ендокринології, переклад, видання та розповсюдження понад 7,000 примірників джерел медичної інформації, поліпшення якості життя неповносправних сиріт в Україні шляхом забезпечення дитячих будинків терапевтичним харчуванням та втілення реабілітаційних й освітніх програм.

Офіційні бюра ФДРДЧ розташовані в Ню-Джерзі та в Києві. Сторінка в інтернеті: www.childrenofchornobyl.org

Учасники вечора (зліва): Володимир Яворівський, д-р Зенон Матківський, Олена Хоменко, Надія Матківська, д-р Олег Корнійчук.

НАУКА

Українці і євреї – тема доповіді

ЕДМОНТОН, Канада. – 10 і 11 березня в Альбертському університеті перебував д-р Йоганан Петровський-Штерн, професор єврейської історії історичного факультету та директор Центру єврейських студій ім. родини Краунів Північно-західнього університету, Чикаґо, Ілиной. Він виступив з двома доповідями, а також провів семінар у серії лекцій відділу сучасних мов і культурологічних студій, організованих спільно Програмою з української культури, мови й літератури, Канадським інститутом українських студій, Програмою з релігійних студій та відділом історії і клясичних студій.

По дорозі до Едмонтону д-р Й. Петровський-Штерн зупинився у Вініпезі, де виголосив дві доповіді – на запрошення відділів релігії та германських і слов'янських студій Манітобського університету, а також Українського робітничого дому.

У першій доповіді, „Влада, жертви та поезія: вибір Леоніда Первомайського", доповідач порушив цікаве й недосліджене питання: чому євреї України, маючи обтяжену етнічними незгодами, „несумісну" з українцями історію та велику традицію імперської російської культури, все ж таки обирали українську культуру (з-поміж інших він подав приклади письменника Сави Голованівського, композитора Ігоря Шамо, політика Соломона Гольдельмана та ін.). На його думку, головною причиною такого „невмотивованого" рішення було почуття колонізованої й пригніченої жертви, однаково притаманне для обох етнічних груп в єрархічній структурі російської, а згодом і радянської імперії.

Д-р Й. Петровський-Штерн відзначив, що, незважаючи на домінуючий дискурс протистояння в історії стосунків між українцями і євреями, мало було сказано про позитивні сторони співпраці й солідарности, і це, на його глибоке переконання, може стати основою для творення альтернативної історії.

Друга доповідь, „Що вони читали? Євреї зі штетлів та їхні кабалістичні книги", була присвячена історії культури єврейських громад на території України, зокрема Волині, Поділля і Київщини, в кінці XVIII–на початку XIX ст. Викликане епохою просвітництва єврейське книгодрукування на їдиші та івриті неймовірно зросло в цей період, стимулюючи розвиток освіти і культури серед єврейського населення.

Проте ця книжкова продукція значною мірою обмежувалася до кабалістичної (містичної) літератури та проповідування нової релігійної доктрини, хасидизму, наголошуючи на збереженні традиційної єврейської ідентичности. Із зміцненням самодержавства в Росії єврейський книгодрук був заборонений, як і друк українською мовою, – обидві культури стали жертвами нової імперської політики.

На завершення д-р Й. Петровський-Штерн провів українською мовою семінар „Мойсей Фішбейн та його поезія" на курсі з української літератури д-ра Наталії Пилип'юк. Він наголосив на вагомому внеску цього українсько-єврейського поета, вихідця з Буковини, в сучасну українську літературу та на його своєрідній місійности щодо підтримання українсько-єврейських стосунків.

Д-р Й. Петровський-Штерн народився в Києві. Закінчив еспанське відділення факультету романо-германської філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, здобув кандидатський ступінь з порівняльних студій Московського державного університету ім. Михайла Ломоносова (1988) та докторський ступінь з сучасної єврейської історії Університету Брендай, штат Масачусетс (2001). Він є автором трьох наукових монографій, остання з якихнезабаром виходить у Yale University Press.

Д-р Йоганан Петровський-Штерн у студії Івана Марчука.

Книга про єврейські штетлі 1790-1830 років, над якою він тепер працює, – це спроба реконструкції й контекстуалізації матеріяльної культури цих торгових містечок Східньої Европи. Лавреат численних нагород, д-р Й. Петровський-Штерн виступав з лекціями по різних університетах, включно з Національним університетом „Києво-Могилянська академія".

КІУС

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В українському осередку Норт-Порту

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – Річні загальні збори Українського релігійного і культурного осередку св. Андрія відбулися 10 березня. Було вибрано нову управу в складі: д-р Володимир Король (голова), Юліян Гельбіґ, Віктор Лісничий, Роман Свистун, Віктор Каплій, Марія Бойдуй, Дарія Томашоська, Віра Боднарук, Ганна Черінь, Надя Фатенко, Марія Нікітин, Галя Лісничa, Клара Шпічка, Орися Свистун, Галя Король, Петро Лобур, Іван Попівчак. Головою кухні обрана Надя Лобур. До Контрольної комісії увійшли Зенон Стромецький, Іванна Головата і Любослава Шандра.

7 березня в осередку був висвітлений фільм „Береза Картузька" режисера Юрія Лугового з Канади, який отримав нагороду на Міжнародному фестивалі в Гюстоні, Тексас, в розділі документальних фільмів. Між ув'язненими була також відома на Фльориді Ольга Кобзяр, батьки Ліди Бойко та гості з Канади Оксани Башук- Гепбурн.

О. Кобзяр, яка виступає у фільмі, погодилася розповісти дещо зі свого пережиття перед показом фільму. Її спогади прочитала Квітка Гайвас. Після перегляду фільму присутні почули спогад Л. Бойко, яка дитиною побачила в'язничну фотографію свого тата Михайла Бойка, який мав тоді 26 років і був випускником Львівської богословської академії.

На Великодньому базарі осередку Галя Шраменко (зліва) та Віра Боднарук.

Управа осередку св. Андрія у 2010-2011 роках: (сидять зліва) добродійка Надя Фатенко, д-р Володимир Король, Роман Свистун; (другий ряд зліва) Орися Свистун, Галя Лісничa, Віра Боднарук, Іванна Головата, Марія Нікітин, Галя Король, Марія Бойдуй, Надя Лобур, Клара Шпічка; (третій ряд зліва): Віктор Лісничий, Віктор Каплій, Дарія Томашоська, Петро Лобур, Іван Попівчак. *Фото: Віктор Лісничий*

О. Башук-Гепбурн поділилася спогадом про свого батька Петра Башука, який теж був ув'язнений.

Увесь прихід з імпрези був призначений на видання англійською мовою відеодиску про табір, а Товариство української мови ім. Тараса Шевченка додало 200 дол. на цю ціль.

Великодній базар відбувся в осередку 19 березня. Чудову виставку українського мистецтва підготували Галя Шраменко, Г. Лісничa, К. Шпічка та Тамара і Леся Веремієнки. Маруся Гайова та Оля Татарко демонстрували писання писанок, які можна було купити. Крамничка осередку мала на продаж великодній крам, а бібліотека – виставку найновіших книжок. Традиційне святкове печиво виготовила на продаж Надя Фатенко. Домашнє печиво дарували члени осередку, а смачні українські обіди приготувала Н. Лобур з допомогою членів управи.

25 квітня заходами громадського комітету було відзначено 24-ту річницю Чорнобильської трагедії Панахидою в місцевих українських церквах. В Панахиді взяли участь голова громадського комітету Г. Лісничa та голови українських організацій Норт-Порту.

Праця осередку триває від вересня до кінця травня. Тут проводять свої сходини і мають домівки Союз Українок Америки, Українсько-Американські Ветерани, Український американський клюб, відбуваються державні свята, літературні вечори, базарі, забави, доповіді на різні теми.

Осередок св. Андрія заснував на початку 1975 року сенатор Павло Юзик з Канади. Адреса Осередку: St. Andrew's, 4100 S. Biscayne Dr., North Port, FL 34287.

Віра Боднарук

Відзначили 100-ліття союзянки Лесі Лятишевської

Членки 45-го Відділу СУА в домівці СУА Дітройту – сидить в центрі Леся Лятишевська.

ДІТРОЙТ. — Членки 45-го Відділу Союзу Українок Америки (СУА) відзначили 23 березня 100-ліття Лесі Лятишевської. З цієї нагоди на сходини завітали голова Окружної управи СУА Дітройту Лідія Яхницька, член Окружної управи Маруся Зарицька-Червіовська та подружжя Віталій і Дарія Ковальчуки, які при потребі допомагають своїй сусідці Л. Лятишевській.

Голова 45-го Відділу Стефа Король розповіла коротко біографію ювілятки, яка народилася в родині Партелія і Олени Яримовичів в Тернополі. По закінченні середньої школи в 1930-их роках включилася в працю Союзу Українок. В 1940 році Л. Яримович стала дружиною інженера Євгена Лятишевського, а в 1941 році народився в них син Андрій.

В 1949 році Л. і Є. Лятишевські оселилися в Дітройті, де Л. Лятишевська включилася в працю СУА, належала до 56-го Відділу, що присвячував свою працю збереженню української ідентичности, влаштовуючи виставки українського мистецтва в Інтернаціональному Інституті, в Дітройтському історичному музеї, в бібліотеках, на фестивалях. У 1980-1987 роках Л. Лятишевська була головою 56-го Відділу і мистецькою референткою Округи. За її довголітню працю на 28-ій Конвенції СУА, яка проходила в Дітройті у травні 2008 року, Л. Лятишевська була нагороджена Золотою відзнакою.

Союзянка 45-го Відділу Ірена Джуль, яка виростала поряд з Л. Лятишевською, розповіла: „ Леся Яремович-Лятишевська була не тільки моєю краянкою, але й близькою сусідкою в Тернополі по вулиці князя Костянтина Острозького. В передвоєнних роках молодь і старше громадянство нашого міста організовували раз у рік презентативний баль. Вибір королеви балю був кульмінаційною точкою цієї імпрези, і одного року такою королевою було вибрано Л. Лятишевську".

В день ювілею Л. Лятишевській були вручені грамоти признання: С. Король вручила грамоту від Централі СУА, голова Округи СУА Дітройту Л. Яхницька вручила їй грамоту від Окружної управи СУА Дітройту, член Окружної Управи Наталія Гевко прочитала вірш і вручила грамоту і привітання від посадника міста Ворену, а також грамоту і привітання від губернатора штату Мишиґен Дженіфер Ígренголм.

С. Король вручила ювілятці грамоту від 45-го Відділу до пам'ятної знимки з Л. Лятишевською. Подружжя Д. і В. Ковальчуків зробили кінофільм та фотознімки про цю визначну подію в 45-му Відділі СУА, також кілька фото зробили Ніна Василькевич та Марта Король-Скальчук.

Були зачитані привітання від союзянок, які не могли бути присутніми – Орисі Лончини, Ірени Тарнавської, Лідії Михалович, Люби Ливак, Марти Шехович. Н. Василькевич прочитала власний вірш, присвячений 100-літтю Л. Лятишевської, і побажала їй доброго здоров'я і радости в житті.

„Як дожити літ до ста?
Арифметика проста.
Ні на що не нарікати.
Від життя не утікати.
Все приймати так, як є,
Так, як доля нам дає".

Присутні заспівали ювілятці „Многая Літа!".

Л. Лятишевська подякувала всім за привітання і побажання, кажучи: „100 років – то тільки число. Я не відчуваю так дуже цих 100 років. Бог ласкавий до мене, що я не хворію. Я ще для себе все можу зробити, зварити, попрятати в хаті. Тільки те недобре, що трачу зір, не можу більше читати і вишивати. Жодні окуляри не допомагають. А зате я маю дуже добру людину, Марусю Зарицьку, яка мені помагає, полагоджує моє листування і всі мої рахунки. Вона вистаралася мені такий апарат, що я можу слухати книжки, записані на „голос" українською і англійською мовами, це така радість. Я їй за це дуже вдячна. Я всім дякую, хто мене підтримує, допомагає, коли мені буває потрібно. Чекаю на весну, коли піду на свій город, візьму рискаль і граблі та буду доглядати мої квіти. Дякую вам усім за цей день".

Ірина Прийма розповіла, що Л. Лятишевська у своєму городі має багато різних квітів, які доглядає сама. М. Зарицька пояснила, що один з Відділів СУА в Клівленді записав українською та англійською мовами кілька сотень книжок „на голос" і вислав їх у Бібліотеку Конґресу США у Вашінґтон. Звідти їх можна замовляти і обмінювати вже прослухані на інші.

С. Король вручила ювілятці квіти. Удвох з Д. Конюх вони поставили перед нею іменинний торт, приготовлений Д. Конюх. На ньому були запалені три свічі у формі чисел 100. Офіційна частина сходин поступово перейшла на неофіційну. Всі пригощалися тортом, кавою, чаєм, солодким та овочами і бажали Л. Лятишевській доброго здоров'я та веселих, радісних днів.

Ніна Василькевич

Свято Героїв відбулося в Чикаґо

ЧИКАҐО. – Свято Героїв, організоване 9 травня Українською громадською організацією „Помаранчева хвиля" і Українською католицькою освітньою фундацією, було присвячене Українським Церквам-страдницям, сподвижникам ідеї становлення Єдиної Помісної Української Церкви, які зазнали жорстоких гонінь і переслідувань в XX ст., залишивши яскравий приклад незламности духу, вірности Богові, Церкві і своєму народові.

Організатори свята зустріли Владику Олександра (Биковця) біля церкви і з почтом провели до місця урочистостей, запросивши його відкрити академію молитвою і вступним словом. Прекрасна імпровізована молитва, виголошена Владикою, зігріла серця присутніх і стала чудовим початком урочистостей.

Мистецька частина вечора складалася з співаних молитов у виконанні Оксани Петрів (сопрано), а також деклямування Шевченківського „Подражанія 11 псалму" Миколою Гаєвим та духовних піснеспівів у виконанні квартету „Жайвір".

Після мистецької частини слово для виступу було надано Архиєпископові Уманському Олександрові, як очільнику Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) в США Київського Патріярхату. Владика поділився з авдиторією своїми спогадами про початки української автокефалії і особливо про подвиг свого батька – протоієрея УАПЦ Костянтина, розстріляного в органах НКВД за віру в 1937 році, про що Владика прочитав спеціяльний документ Служби безпеки України, надісланий йому з Полтави.

Значний час був присвячений доповіді колишнього політв'язня віце-ректора Українського Католицького Університету Мирослава Мариновича, який розповів про страдництво Українських Церков у XX ст. Особливо було приємно почути з уст греко-католика шанобливе ставлення до героїчного подвигу Митрополита Василя Липківського, який віддав життя великій ідеї автокефалії Української Церкви.

Не завершення організатори вшанували Владик китицями прекрасних квітів, а заля, піднявшись, оплесками проводжала гостей до виходу. Кожен хотів взяти особисте благословення у Владики Олександра, добре відомого у Чикаґо, почути від нього слово втіхи і підтримки.

Єпископ Паїсій Дмоховський

Парафіяни вітають Владику Олександра (Биковця).
Фото: Галина Бориславська

Soyuzivka Heritage Center
2010 Summer Programs
SITCH SPORT SCHOOL
Memorial Day Weekend: Start the summer with a bash! May 28-30
Seniors' Week: Come meet old friends and meet new ones! Jun 13-18
Father's Day: Honor the men in your life! Jun 20
July 4th Weekend: Celebrate America's independence! Dancing, friends & fun! Jul 3-5
Ukrainian Cultural Festival: Ukrainian delicacies, stage performances,exhibits! Jul 16-18
Adoption Family Weekend: Join with others who have adopted from Ukraine! Jul 23-25
Miss Soyuzivka: Witness the crowning of Miss Soyuzivka 2010! Aug 14
Club SuzyQ: Join the fun! Aug 14-21
"Ruslana for Soyuzivka": Fundraising Gala Banquet & Ruslana New Show! Aug 20-21
Labor Day Weekend: Say Farewell to summer! Aug 31-Sep 6
Tennis Camp
Ages 10-18
$ 725 UNA member
$ 775 non–UNA member
Intensive tennis instruction & competitive play
Limited to 45 students
Directed by George Sawchuk
Jun 20- Jul 1
Roma Pryma Bohachevsy
Ukrainian Dance Academy Workshop
Ages 16 & up
$950 UNA member
$1000 non UNA member
Vigorous 2 week dance training
Intermediate & advanced dancers
Stage performances at Cultural Festival
Jul 4-17
Tabir Ptashat
Ages 4-6
Plast Ukrainian-language
day camp for little campers
Session 1 - Jun 27- Jul 4
Session 2 – Jul 4 - 11
Exploration Day Camp
Ages 7-10
$ 150 @ week @ child or
$30 @ day/@ child
Five hours of fun, outdoor activities!
Session 1 – Jun 28 – Jul 2
Session 2 - Jul 5 - 9
Ukrainian Heritage Day Camp
Ages 4-7
$200 child staying on premises
$250 child staying off premises
Day care program designed to instill pride in our
Ukrainian heritage through song, dance, arts & crafts
Session 1 - Jul 18 – 23
Session 2 - Jul 25 - 30
Discovery Camp
Ages 8-15
$400 UNA member / $450 non UNA member
$300 UNA member / $350 non UNA Member if
a child sleeps with the parent on premises
Sleep-away camp filled with outdoor activities,
sports, arts & crafts designed to enhance
the Ukrainian cultural experience.
Jul 18 -24
Chornomorska Sitch
Sports School
Ages 6-17
$405-Weekly $210-Daily
41st Annual sports camp run
by the Ukrainian Athletic-Educational Association
"Chornomorska Sitch". Focus on soccer, tennis,
volleyball and swimming
& is perfect for any sports enthusiast.
Contact Marika Bokalo at (908) 851 – 0617
Session 1 - Jul 25 -31
Session 2 - Aug 1-7
Roma Pryma Bohachevsky
Ukrainian Dance Camp
Ages 8-16
$1050 UNA member / $1100 non UNA member
Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych
(daughter of Roma Pryma Bohachevsky
Expert instruction- beginning, intermediate
& advanced students
Each camp ends with a grand recital.
Attendance limited to 60.
Session 1 - Jul 25 - Aug 7
Session 2 - Aug 8 - 2
Soyuzivka
for all seasons
For more information & camp
applications call:
845-626-5641
or check out our website:
www.Soyuzivka.com

КУР'ЄРСЬКА ДОСТАВКА ЛИСТІВ ТА БАНДЕРОЛЕЙ НА АДРЕСУ В БУДЬ-ЯКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ
Листи: $20
Бандеролі: $25
В обласні центри: 6-8 робочих днів
В усі інші регіони: 7-10 робочих днів
МІСТ: АВІА СЛУЖБА
ПОСИЛКИ ЛІТАКОМ
ШВИДКО, ПРОСТО, НАДІЙНО ТА ПРЯМО В РУКИ
ВІДПРАВКА АВІАПОШТИ – ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ – СЕРЕДУ ТА П'ЯТНИЦЮ
ІНФО ТА ПРОПОЗИЦІЇ:
www.Meest.us
МОСТ МЕЕST
ЗАМОВЛЕННЯ КУР'ЄРА НА ДІМ:
1 800 288 9949
АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН

KANTOR
Телебачення
Міжнародні телефонні дзвінки:
● найнижчі ціни
● найкраща якість
● без жодних прихованих оплат
● 16 Українських каналів
● 16 Російських каналів
● Кошт одного каналу - менше $ 1.00
Don't waste your time - call us & start saving today!
New York: 347-230-5850
Chicago: 773-751-2318
Philadelphia: 215-689-8076
Toll free: 1-877-848-6376
www.kantor.ca
telecom@kantor.ca

Заклик Конґресу...

(Закінчення зі стор. 5)

заявою, Пане Президенте, у Страсбурзі, яка загострила й так напружену ситуацію навколо питання Голодомору в Україні. Ви свідомо применшили неймовірні страждання українців під час Голодомору, сказавши, що він був тільки наслідком сталінського тоталітарного режиму, а не геноцидом.

Ця позиція суперечить Законові України, нещодавнім ретельним дослідженням, базованим на радянських архівах в Україні, позиції попереднього українського уряду, теперішнього уряду Канади, Світового Конґресу Українців та Конґресу Українців Канади, ця Ваша позиція збігається тільки з російською проімперською інтерпретацією.

Голодомор був штучно створений радянським режимом Йосифа Сталіна і безжальним та цілеспрямованим був саме в Україні, тому його слід визнати геноцидом проти українського народу. Якщо говорити про його вартість в людських життях, то Голодомор був найбільшою операцією політики геноциду Й. Сталіна та Комуністичної партії. Він був спрямований на знищення основ української національної еліти. Те, що відбулося в Україні, підпадає під визначення геноциду, згідно з Конвенцією ООН.

Голод також мав місце на територіях інших держав поза межами України, які були заселені українцями. Д-р Рафаель Лемкін, основоположник Конвенції ООН про геноцид, заявляв, що Голодомор був геноцидом, „який нищив не тільки людей, але і культуру та націю". Факт, що Голодомор був геноцидом, визнаний законодавством України та законодавчими актами багатьох країн світу, в тому числі і законом Канади, де він здобув підтримку представників усіх політичних партій та усіх депутатів парляменту.

Верховна Рада України

Нещодавно українці в усьому світі мали нагоду спостерігати за абсолютно неприйнятними діями у Верховній Раді України, хаосом та безладдям. Наша громада глибоко стурбована бійками та відсутністю поваги до важкоздобутих демократичних інституцій. Тим самим було підірвано авторитет України на міжнародній арені, який ми та мільйони інших українців світу намагаємося підтримувати на належному рівні.

Українські стратегічні об'єкти

Відповідно до нещоданіх заяв прем'єр-міністра України Миколи Азарова, Україна розглядає пропозицію прем'єр-міністра Росії Володимира Путіна щодо об'єднання російського „Газпрому" та українського „Нафтогазу", а також ядерних об'єктів обох країн. Існують численні приклади використання Росією тиску в питаннях постачання енерґії з метою домогтися різних політичних поступок від України. Злиття українських державних енерґетичних компаній, які володіють системою виробництва, зберігання, транспортування та постачання газу й нафти, а також її атомних компаній, з їхніми російськими аналогами зробить Україну повністю залежною від Росії. Таке рішення було б непростимою відмовою від стратегічних активів України і, по суті, відмовою від державної незалежности, чого не може дозволити собі жодна країна в світі.

Конґрес Українців Канади закликає Президента та Верховну Раду України запевнити українців та світову громадськість у наступному:

– що Україна не потрапить в залежність від Росії, влада забезпечить незалежний шлях розвиток України поза сферою політичного та економічного впливу Росії. Для цього ми закликаємо Вас:

– не продовжувати базування російської Чорноморської фльоти на території України;

– припинити всі дискусії щодо продажу чи поглинання українських стратегічних об'єктів Росією, чи будь-якою іншою країною, в сфері енерґетики, інфраструктури, авіобудування та інших стратегічних виробництв та об'єктів України;

– модернізувати газотранспортну систему України таким чином, щоб залишити право власности на ці стратегічно важливі енерґетичні та економічні активи в руках України як передбачено нинішньою пропозицією Европейського союзу, яка включає в себе фінансування.

Ваша нещодавня публічна заява про Голодомор є шкідливою і такою, що сіє розбрат. Це все одно, якби сказати, що Голокост не був геноцидом проти євреїв, бо багато українців були також знищені нацистами.

Ми вимагаємо, щоб Ви, Пане Президенте, зробили публічну заяву та підтвердили позицію України щодо того, що Голодомор був геноцидом українського народу.

Ми підкреслюємо, що найважливішим завданням Президента України є дотримання духу і букви Конституції України. Останні зміни регламенту щодо створення коаліції у Верховній Раді та скасування місцевих виборів без оголошення альтернативної дати є неконституційними і були зроблені з політичних міркувань. Терміни нових місцевих виборів повинні бути негайно визначені.

Нещодавні події у Верховній Раді засвідчують, що теперішній парлямент не є працездатним, і більше не віддзеркалює інтересів українських громадян. Ми закликаємо Вас, Пане Президенте, оголосити нові парляментські вибори в Україні у найкоротший термін.

Ми щиро сподіваємося, що Ви як Президент України займете виважену позицію у розв'язанні суперечливих питань, які постали сьогодні перед Україною.

Як одна з найбільших та найвпливовіших етнічних громад в Канаді ми продовжуємо розвивати особливі партнерські взаємини між Канадою та Україною. Ми віримо, що ці стосунки будуть довготривалими і взаємовигідними для економіки та суспільства як Канади, так і України.

Ми молимося за народ України в ці часи випробувань і віримо, що його керівники знайдуть моральну та громадянську силу зробити те, що є найкращим для українського народу.

З глибокою повагою –
президент Конґресу
Українців Канади
Павло Ґрод

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Візита академіка

ОСТРОГ, Рівненська область. – 9 квітня Національний університет „Острозька академія“ відвідав відомий економіст, член Римського клюбу, чужоземний член Національної академії Наук України та Міжнародної академії менеджменту Богдан Гаврилишин, який також був головою Крайової Пластової Ради Національної скавтської організації „Пласт“, до якої належать острозькі студеї.

Б. Гаврилишин зустрівся з викладачами університету, для студентів прочитав цікаву лекцію на основі своєї книги „Дороговкази в майбутнє – до ефективних суспільств“.

Кульмінацією візити стала його зустріч з членами Острозького клюбу вільного інтелектуального спілкування молоді. Він розповів про діяльність свого Фонду ім. Б. Гаврилишина й зазначив, що завдання цієї організації полягає у підтриманні різноманітних проєктів у соціяльній, політичній, економічній та культурній сферах.

Знавці української мови

Серед вищих навчальних закладів Рівненщини найкраще мовне підготування мають студенти Острозької академії. Такого висновку дійшли організатори спеціяльного мовного моніторинґу, який у березні провела громадська молодіжна „Фундація реґіональних ініціятив“ за підтримки місцевого видавничого дому „Ого“.

У шістьох вищих школах було поширено 2,000 анкет, які містили три бльоки завдань з фонетики, синтакси та пунктуації. Найкращий результат показали студенти Острозької академії, на другому місці – Рівненський державний гуманітарний університет, на третьому – Рівненський інститут Відкритого міжнародного університету розвитку людини „Україна“.

„Не так важливо, чи запам'ятає студент або учень розряд займенників чи групу іменників – головне, як він застосовуватиме свої знання в повсякденному мовленні“, – прокоментував ситуацію голова експертної комісії, завідувач катедри української мови Острозької академії д-р Іван Хом'як.

Микола Томенко розповідає острозьким студентам про Конституцію Пилипа Орлика.

Василь Пасічник під час зустрічі зі студентами Острозької академії.

Зустрілися два Пасічники

12 квітня Острозьку академію відвідав відомий підприємець Василь Пасічник, реґіональний директор компанії „Travelex“ в країнах Союзу незалежних держав. Він приїхав з Великобританії на запрошення ректора Острозької академії Ігоря Пасічника.

Під час зустрічі зі студентами гість розповів про власний життєвий шлях, проблеми економіки та підприємництва. Ректор академії І. Пасічник запропонував заснувати „Клюб Пасічників“ і на згадку про академію подарував гостеві символічну бджолу, а В. Пасічник започаткував ґрант свого імені для найкращих випускників Острозької академії на навчання за кордоном на магістерських та докторських програмах.

Американські гості відвідали академію

У Національному університеті „Острозька академія“ 13 квітня відбувся круглий стіл на тему: „Проблема відповідальности та взаємодії виконавчої гілки влади, органів місцевого самоврядування та громадськости у процесі державної політики“ за участи експертів з-за кордону та України.

З доповідями виступили сенатор США Гаріет Л. Чендлер (Бостон), директор програми менеджменту Законодавчих зборів США Браян Веберг, менеджер Комітету адвокатів із захисту прав громадян (Вашінґтон) Ерік Маршал, віцепрезидент організації „America's Promise“ (Вашінґтон).

Україну представляли начальники управлінь, міські голови, викладачі та студенти Острозької академії. У рамках візити відбулася зустріч ректора університету Ігоря Пасічника з американськими гостями, на якій він ознайомив їх з історією академії, а також окреслив шляхи майбутньої співпраці. Гості були приємно здивовані рівнем ерудованости, демократичности та креативности студентів.

Конституція Пилипа Орлика в інтерпретації Миколи Томенка

Національний університет „Острозька академія“ 7 квітня відвідав заступник голови Верховної Ради Микола Томенко.

Він зустрівся зі студентами та професорсько-викладацьким складом і поділився своїм баченням розвитку української держави на основі національної ідеї та патріотизму. Особливу увагу М. Томенко зосередив на демократичних цінностях, закладених у Конституції Пилипа Орлика, яку він назвав рецептом демократичної та антикорупційної української влади. Це була перша Конституція в Европі.

М. Томенко взяв на себе місію пропаґувати Конституцію П. Орлика. Завдяки його ініціятиві вже здійснено національні проєкти „Сім чудес України“, в якому Острозька академія отримала номінацію „Визначна пам'ятка духовної України“, „Клясика української літератури. Живі голоси“, „Запорізьку Січ відроджено“, „Слуханка для української малечі“.

М. Томенко схвалив спільну ініціятиву Острозької академії та газети „День“, які 2010 рік оголосили роком Костянтина Острозького в Україні у зв'язку з 550-річчям від дня народження великого князя. Гість подарував науковій бібліотеці Острозької академії колекцію книг, що стосуються питань історії, мистецтва, культури та політики України.

Зліва: ректор Острозької академії Ігор Пасічник, сенатор Гаріет Л. Чендлер та віце-президент організації „America's Promise“ Ричард Велз.
Фото: Ярослав Мізерний

Микола Бендюк зі своєю донькою Наталею Бендюк під час відкриття виставки писанок в Острозькій академії.

Символ Великодня

На третій день Великоднього свята, 6 квітня, у стінах Острозької академії відбулася презентація виставки писанок. Її творцем стала учениця 11-ої кляси Наталія Бендюк. Разом з батьком Миколою Бендюком вона представила колекцію власноруч вироблених писанок.

Кожне яєчко розписане ориґінально – візерунок на ньому відповідав традиціям певного етнічного реґіону України. Були писанки з Холмщини, Берестейщини, Кубані, Курщини, Воронежчини, Південної Буковини.

Відвідувачі виставки не тільки побачили різні техніки розпису (писанки, травлення, галунки), але й послухали цікаві розповіді про символи, зашифровані в орнаментах писанок.

Леся Бендюк
Олексій Костюченко
Ліна Тимощук

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Дії Президента України Віктора Януковича, спрямовані на нове замовчування Голодомору 1932-1933 років в Україні і заперечення цієї трагедії як геноциду українського народу викликали обурення і осуд громадськости в Україні і за її кордонами. На цій сторінці вміщено розповіді про опір, який чинили селяни організаторам голоду. Їх підготовлено за архівними справами, які оприлюднила Служба безпеки України, коли Президентом був Віктор Ющенко.

Нічний постріл на греблі

Сільський активіст, член „хлібозаготівельної комісії" Сергій Корнійчук став пострахом для багатьох мешканців села Серединки Джулинського району Вінницької області. Це він у 1931 році провадив так зване „землевпорядкування", за яким у багатьох заможних селян були відібрані родючі землі на користь сільських злидарів.

Це С. Корнійчук займався „розкуркулюванням", безжально забираючи навіть найнеобхідніше майно, а коли на господарів наклали непосильні податки, виносив з хати й те, що не могло служити ні державі, ні громаді.

30 серпня 1931 року С. Корнійчук забрав курей у Параски Гомелі, яка „злісно ухилялася від хлібозаготівель". Марно Михайло Гомеля умовляв С. Корнійчука повернути матері курей.

Наступного дня С. Корнійчук прийшов з обшуком до М. Гомелі, побачив у того на горищі хати розібраного воза і забрав його. Був знайдений на горищі і шомпол від гвинтівки. В хаті Якова Жука він забрав дошки і матір селянина погрозила активістові, що ті дошки він бере собі на домовину.

Арсенія Миляса, який не хотів возити зібране збіжжя на „Червоний тік", С. Корнійчук змусив погрозами заплатити грошову кару.

Конфіскації не припинилися, незадоволення селян зростало.

Пізно увечорі М. Гомеля прийшов до сільської ради, коли там закінчувалися збори членів колгоспу ім. Ворошилова. Ні з ким не розмовляв, сидів в кутку і слухав, як після зборів С. Корнійчук обговорював з іншими активістами „питання дальшого вилучення майна у куркулів, які ухиляються від хлібозаготівель".

Додому М. Гомеля пішов на годину раніше від С. Корнійчука, котрий повертався до себе разом з Яковом Думанським. Коли вони проходили греблю, постріл порушив нічну тишу і С. Корнійчук впав мертвим.

Підозра впала на М. Гомелю. Разом з ним уповноважений Державного політичного управління (ДПУ) Новиков арештував його братів – Олексія і Степана, шваґра Я. Жука і А. Миляса. Висунуте проти них звинувачення у вбивстві організатора „хлібозаготівель" затвердив районний уповноважений ДПУ Зінченко.

Прокурор Бершадської дільниці Невердовський і секретар Забур'яний 27 січня 1932 року передали кримінальну справу до суду.

„Треба узяти дрючки і побити"

50-річний Тимофій Пікал був бідняком в селі Костянтинівці, Одеська область, служив псаломником у церкві, а в минулі роки був командиром повстанського комітету.

Уповноважений Державного політичного управління Мальцев зі слів свідків Микити Христофолія, Антона Бербеги і Микити Чабанова дізнався, що Т. Пікал закликав до повернення конфіскованих церковних дзвонів і говорив: „Треба узяти дрючки і побити активістів, які забирали дзвони". А про хлібозаготівлі він сказав: „Цього року радянська влада забере весь хліб і усі пропадуть з голоду".

„Вбитий і десь захований"

В ніч з 13 на 14 вересня 1932 року в селі Вицентівці Липовецького району Вінницької області безслідно зник уповноважений сільської ради Дмитро Семенюк, який проводив „розкуркулювання" в селах Вицентівці та Улянівці. Тієї ночі „сільвиконавці", які мали чергування в сільській раді, востаннє бачили Д. Семенюка, який йшов додому.

Розслідувати подію приїхав помічник уповноваженого Державного політичного управління (ДПУ) Кац, який за згодою начальника районного відділення ДПУ Макова негайно арештував Зиновія, Мирона і Василя Рибаків, а також Василя Ненича.

Чому саме їх? Отож Мирона і Василя Рибаків „розкуркулював" саме Д. Семенюк, після чого вони були заслані на далеку Північ. А З. Рибака і В. Ненича активіст Д. Семенюк затримав при спробі крадіжки колгоспної картоплі і домігся їхнього засудження.Засланці писали до своїх родин, що помстяться Д. Семенюкові.

До того ж, дочка Мирона Рибака, коли учні місцевої школи розмовляли про таємниче зникнення „активіста", сказала: „Так йому і треба. Він нашу хату розібрав. Ми знаємо, хто його зарізав".

А коли за несплату податків розпродували одяг З. Рибака, то в кишені знайшли дозвіл на перемелювання зерна, який Д. Семенюк виписав на ім'я Пилипа Патернюка, але не віддав, бо П. Патернюк не дав грошей на державну позику.

Цих доказів було достатньо для Каца, який у постанові про передання справи до суду написав:

„Усе це з повною ясністю доводить, що уповноважений Нападівської сільради по селах Вицентівка та Улянівка Семенюк Д. Г. вбитий і десь захований за участі Рибака Зиновія Даниловича, Ненича Василя Юхимовича, Рибака Мирона Даниловича і Рибака Василя Ілліча, злочин яких передбачений ст. 54-8 Кримінального кодексу УРСР".

Звинувачені померли з голоду

Франц Островський, колишній голова сільської ради в селі Дорошівці, Вінницька область, у 1932 році очолив бриґаду, яка займалася пошуками і вилученням у селян зерна нового врожаю. Раніше він брав активну участь у „розкуркулюванні" односельців, в числі яких були брати Матвій і Прокіп Гнатюки, а також Карпо Гордійчук.

Перед „розкуркулюванням" на селян були накладені непосильні податки, за несплату яких було розпродане усе майно П. Гнатюка, а сам він з родиною опинився в хаті свого брата. Такого ж лиха зазнав у 1920 році К. Гордійчук.

І коли Ф. Островський з своїми підручними забрав усе збіжжя, в душах потерплих оселилося почуття кривди.

23 вересня 1932 року в обійсті Ф. Островського сталася пожежа. Згоріла хата з усім майном. Відразу ж з районного відділення Державного політичного управління (ДПУ) в Мурованих Курилівцях приїхав слідчий – уповноважений Секретно-політичного відділу ДПУ Бойко. Його підозра впала на розкуркулених. Вже 24 вересня був заарештований П. Гнатюк. Коли почалася пожежа, він був в хаті Параски Гордійчук, матері Карпа, де лагодив решето. Почувши сполох, помчав додому, схопив відро і побіг на пожежу.

Проте Ірина Цакалюк, яка того дня прала білизну на річці, зізналася слідчому, що П. Гнатюк прийшов на річку мочити коноплі незадовго до пожежі, а коли почувся крик, не поспішав з допомогою.

Бойко не мав достатніх доказів вини „розкуркулених" селян, але знав, як створюються кримінальні справи. Він звинуватив Гордійчука і братів Гнатюків у намірі вбити Ф. Островського. Щоправда, таку змову теж було важко довести: Островський з рушницею сторожив горохове поле, а у „змовників" зброї не було. Проте М. Гнатюк, не витримуючи тиску слідчого, сказав, що брат якось сказав йому: „Островський все забрав у мене, вигнав з хати, але це йому не буде прощене".

Звинувачення селян у злочинній змові затвердив своїм підписом начальник районного відділення ДПУ Антонюк, а прокурор Вінницького обласного ДПУ Семенов 10 травня 1933 року передав справу до обласного суду. Але суд не відбувся, тому що звинувачені, як повідомив у вересні 1933 року голова Дорошівської сільської ради Островський, померли з голоду.

„Р" – це означало „розстріл"

І. ЖУЧЕНКО, Александр Иванович, 1901 г. рождения, урож.б.Александрийского уезда на Херсонщине, из кулаков, сын б. урядника, подданый УССР, с средним образованием, Райагронома Ново-Украинского района, б/п, член союза "МТС", женатый, СЛУЖИВШИЙ В ДЕНИКИНСКОЙ АРМИИ, проживал в Ново-Украинке по ул. Ленина,

В ТОМ, ЧТО:

До Зінов'євського ДОПРу (тепер це була б в'язниця у Кіровограді) в листопаді 1932 року були доставлені члени контрреволюційної організації Олександр Жученко, Георгій Бобух, Федір Протас, Яків Волков, Федір Каверний, Григорій Барахтянський, Іван Скляренко, Павло Хлудеєв, Іван Литвин, Іван Герман, Іван, Спиридон і Матвій Іщенки, Павло Гридин, Ілля Максимов, Деомид Решетилов, Андрій Корнієнко.

7 квітня 1933 року в Одесі уповноважений Державного політичного управління (ДПУ)Веніамін Харліп написав, а начальник обласного відділу Хома Леонюк затвердив звинувачення їх у контрреволюційній діяльності.

Тепер важко визначити, чи звинувачення було наклепом, спрямованим на винищення української сільської інтеліґенції, а чи справді на Одещині діяла „контрреволюційна, шкідницька, повстанська організація", як написав Веніамін Харліп.

Надто вже слабкими були „шкідницькі дії", у яких він звинуватив п'ять агрономів, бухгальтера, рахівника, обліковця, завідуючого господарством машино-тракторної станції, будівельника, полевода, референта районного плянового бюра, продавця, тракториста, столяра, двох колгоспників з колгоспів ім. Сталіна і „Джерело праці", двох одноосібників.

Їх звинуватили у зриві завдань посівної кампанії (це була осінь голодного 1932 року, коли все зерно вже забрали), шкідницькому визначенні якости посівного матеріялу, сівбу кукурудзи і соняшника у непідготовлений ґрунт, недостатньому поливанні городини, втраті частини урожаю винограду в колгоспі ім. Першого травня, недостатній боротьбі з шкідниками цукрового буряка, зайвих зустрічних перевезеннях насіння озимої пшениці і т. п.

Усе це трапляється в будь-якому господарстві, а вже у 1932 році було неминучим. Усе ж чийсь керівний олівець зробив виправлення позначок проти кожного прізвища, змінивши написи „10 років концтаборів" на великі літери „Р", тобто розстріл.

Не міг Х. Леонюк (це, вочевидь, були його виправлення) не зауважити, що з числа арештованих Ф. Протас, І. Литвин, С. Іщенко воювали проти більшовиків у війську Симона Петлюри, а О. Жученко – у війську Антона Денікіна, П. Хлудеєв був підпоручником у „старій армії". Отже, вороги... В арешті усі визнали себе винними у антирадянській діяльності.

Згоду зі звинуваченням підтвердили начальник Економічного відділу Данило Орлов (він же Давид Подольський) і заступник начальника обласного відділу ДПУ Яків Камінський.

ПОСТАТІ

Мистець Ростислав Глувко повернувся в Україну

Ростислав Глувко. „Ісус Христос в терновому вінці" (1980).

КИЇВ. – 3 вересня 2009 року у Київському національному художньому музеї було виставлено, вперше в українській столиці, 29 картин Ростислава Глувка (1927-1990), уроджєнця Кременця, Тернопільської области, який жив, вчився і творив у Лондоні, Великобританія.

Він народився 8 травня 1927 року, у 1940 році разом з матір'ю (батько був репресований) висланий до Казахстану. У 1942 році з польськими військовими частинами виїхав через Іран до Палестини. З 1947 року – в Англії. У Лондоні отримав професійну освіту і розпочав діяльність як художник-графік.

Він створив оригінальні композиції з української тематики „Гамалія", „А в тую святую та неділеньку рано", історичні картини „Хрещення України", „Похорон Пантелеймона Куліша", краєвиди, натюрморти, ікони. Мав індивідуальні виставки у Лондоні, Манчестері, Торонто, брав участь у багатьох виставках у Великобританії, США, Канаді, інших країнах. Понад 20 років працював у галузі книжкової ґрафіки.

Помер 4 березня 1990 року в Лондоні. Прах Р. Глувка, згідно з його заповітом, 1991 року перевезений до Кременця і похований на Туницькому цвинтарі в могилі батька Олександра.

Мистецьку подію в Києві збагатили картини, ікони. На виставку приїхала дочка Р. Глувка – Світлана-Клавдія з Флоренції, де вона живе і працює як реставратор старовинних картин, але передусім – фресок. Була з нею також її донечка Віола (дружиною Р. Глувка була італійка Марієля), а також Роман Яців – мистецтвознавець зі Львова, який написав головну статтю у книжці Р. Глувка „Спомини – меморабілія", у якій описано життя і творчість О. Глувка.

Презентація відбулася за участи тодішнього міністра культури і туризму України Василя Вовкуна, голови Комітету з питань культури і духовности Верховної Ради України Володимира Яворівського, голови Комітету з Національних премій України ім. Тараса Шевченка Миколи Жулинського, народного депутата України, голови Товариства „Просвіта" Павла Мовчана, голови Державної служби контролі за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Юрія Савчука.

З Кременця приїхав ректор обласного гуманітарного інституту ім. Тараса Шевченка Афанасій Ломакович. Були подяки дочці мистця, яка подарувала п'ять картин музеєві у Києві, а 24 – до Кременця, де вони будуть постійно виставлені у згаданому інституті.

Картини були перевезені з допомогою Державної служби контролі за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України. В. Вовкун передав дочці Р. Глувка подяку від тодішнього Президента України Віктора Ющенка, який подякував за високий акт благодіяння на ниві збереження української мистецько-культурної спадщини.

Три картини художника виставлені вже від 2000 року в Музеї Надвірнянщини і є частиною Мистецько-культурної спадщини Володимира Луцева. Згадані 29 картин були ще деякий час виставлені в Києві, щоб кияни мали можливість познайомитися з мистецтвом Р. Глувка.

Минуло сім місяців – і 23 квітня настав день, коли ректор А. Ломакович в асисті проф. Анатолія Багнюка, духовних осіб, представників місцевої влади, студентів та запрошених осіб відкрив музейну кімнату Р. Глувка, де будуть постійно виставлені не тільки 24 згадані картини, а багато іншого, пов'язаного з життям та творчістю художника. У цей спосіб пам'ять про цю прекрасну людину буде збережено як гідний пам'ятник особі, яка та любила своє місто – місто своїх батьків, своєї молодости.

Запрошення на відкриття кімнати-музею Ростислава Глувка в Кременчуцькому педагогічному інституті ім. Тараса Шевченка 23 квітня.

Я дуже радію такому успішному завершенню цієї справи. З Р. Глувком ми були близькі приятелі. Він виконав мистецьке оформлення усіх моїх платівок, афіш, програмок. Як художник він був надзвичайно ориґінальним та талановитим. Як людина – любив музику, українське та світове мистецтво, мав приємну вдачу, був людиною вродженої тонкої культури, патріотом України, людиною великого серця.

Дмитро Степовик, Р. Яців та інші написали про талант та мистецтво Р. Глувка, а я хотів би додати, що не раз спостерігав його за роботою. Працював він у техніці олії, акриліки, темпери, тушу. Чудово оформлював книжкові видання. Його можна вважати послідовником „школи бойчуківців". Писав він відважними мазками, і тонкими, коли мова про ікони, які творив у стислій традиції на старому дереві. Його праці зберігаються у США, Канаді, Англії та в інших країнах світу, а тепер – в Україні.

Близько 20 років усі згадані картини перебували у нашому домі в Лондоні. С.-К. Глувко приїхала до нас, і ми два дні опаковували ці картини. Вона повернулася до Флоренції, а я завіз їх до Посольства України у Лондоні і передав представникам згаданої комісії. Так Р. Глувко повернувся в Україну.

Володимир Луців,
Лондон

Світлана-Клавдія Глувко на виставці творів її батька Ростислава Глувка 3 вересня 2009 року в Києві. За нею – голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Юрій Савчук.

Ростислав Глувко. „Святі мученики Борис і Гліб" (1980).

22 травня виповнюється 149 років від перепоховання Тараса Шевченка

Єдиний в світі музей „Кобзаря“

ЧЕРКАСИ. – Єдиний в світі музей однієї книги – „Кобзаря“ Тараса Шевченка був відкритий в травні 1989 року в меморіяльній будівлі, в якій 18-22 липня 1859 року жив у сім'ї Цибульських Т. Шевченко, про що свідчить меморіяльна дошка на будинку музею.

У музеї показана історія видання творів Т. Шевченка, джерела його творчости, найцікавіші видання, прослідкована еволюція ілюстрації шевченківських поезій, а також „Кобзарі“ в перекладах мовами народів світу.

Перше видання „Кобзаря“ було здійснене в Петербурзі в 1840 році за сприяння Євгена Гребінки. У цей „Кобзар“ увійшло тільки вісім перших творів: „Перебендя“, „Катерина“, „Іван Підкова“, „Тополі“, „Думання“, „До Основьяненка“, „Тарасова ніч“ і вірш „Думи мої, думи мої“, написаний спеціяльно для цієї збірки.

З прижиттєвих видань перший „Кобзар“ мав найпривабливіший вигляд: гарний папір, зручний формат, чіткий шрифт. На початку книги був офорт за малюнком Василя Штернберґа: кобзар з хлопчиком-поводирем. Це не ілюстрація до окремого твору, а узагальнений образ кобзаря, який і дав назву збірці.

Вихід цього „Кобзаря“ став подією величезного літературного і національного значення. В світі збереглося лише декілька примірників „Кобзаря“ 1840 року, один з них є гордістю черкаського музею.

Меморіяльна дошка на музеї „Кобзаря“.

У музеї експонується ще одне прижиттєве видання поета – „Кобзар“ 1860 року, який був надрукований засобами Платона Симиренка (з ним Т. Шевченко познайомився під час своєї останньої подорожі Україною в 1859 році). Це видання було значно повніше попередніх: сюди увійшло 17 творів і портрет Т. Шевченка. Цей „Кобзар“ є окрасою шевченківської колекції.

Окрім цих книг, в музеї представлено багато цінних і не менш рідкісних видань творів Т. Шевченка. Всі вони різні за кількістю надрукованих віршів, текстів, ілюстрацій і якістю поліграфії. У фондах музею є великі колекції шевченківських листівок, значків, медалей, плакатів, з яких періодично влаштовуються виставки.

Музей „Кобзаря“ в Черкасах.

Музей унікальний тим, що володіє значною колекцією шевченківських видань, яка експонується не просто як в букіністичному магазині, а в супроводі документів і матеріялів, в контексті подій навколо того або іншого видання.

Окрім цього, музей чудово оформлений деревом, яке дуже гармонійно поєднується з експонатами і виглядає вишукано, затишно і природно. Директором музею з першого дня працює праправнучка Т. Шевченко Ольга Шарапа.

Олександер Костирко

В залі музею „Кобзаря“.

Полагоджуйте всі свої фінансові справи
цілодобово, вигідно та
ЕЛЕКТРОННО...
За докладнішими інформаціями завітайте на нашу сторінку Інтернету:
www.selfrelianceny.org
SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
На службі членам та громаді від 1951 р.
MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
KERHONKSON :
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
UNIONDALE :
226 Uniondale Ave,
Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
ASTORIA :
32-01 31ST AVE
ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
LINDENHURST:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed
by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
EQUAL HOUSING
OPPORTUNITY

Музичні шляхи Оксани Герасименко

Оксана Герасименко

В українській культурі фолькльорна спадщина творилась генієм народу з великою самовідданістю, тож в народних піснях поєдналась емоційна яскравість і мелодичне багатство з вишуканими і нерідко доволі складними виразовими засобами. Українська професійна пісня теж увібрала в себе протягом віків цю глибоку етичну мудрість та естетичну довершеність.

Навіть у найважчі часи тоталітарного режиму національна популярна пісня зберігала в собі „генетичний код" вітчизняної культури і служила важливим чинником збереження питомих цінностей. На жаль, в останні десятиріччя помітне загальне зниження рівня популярної пісні. Тим більшої поваги і визнання заслуговують ті сучасні професійні композитори, які посвячуються демократичному напрямкові в українській музиці, здатному зберегти дух національної традиції і йти в ногу зі своїм часом. До їх числа належить Оксана Герасименко, музикант незвичної творчої долі, що репрезентує оригінальний авторський стиль.

Ще студенткою Львівської державної консерваторії ім. Миколи Лисенка в 1978 році вона стала лавреатом Першої нагороди міжнародного конкурсу до XI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Закінчивши в 1982 студії у клясі свого батька – видатного педагога і майстра бандури Василя Герасименка – вона продовжила активну концертну діяльність, виступаючи в багатьох країнах світу з самостійними програмами і в рамках численних міжнародних фестивалів.

Географія її виступів охоплює понад 20 країн, серед них – Польща, Еспанія, Хорватія, Франція, Росія, Канада, США, Куба, Арґентина, Японія. Їй довелось виступати поруч із видатними інструменталістами – японцем Ічіро Судзукі, леґендою еспанського фламенко Пако де Люсія, Вікторією Лос Анхелес, Нарсісо Єпесом, американським джазменом Еді ді Меолою та іншими.

Поруч з цими уславленими майстрами її виконання на старовинному українському інструменті не втрачало сили впливу, навпаки – сприймалось як ориґінальне і свіже художнє відкриття. Суть рецензій, написаних різними мовами авторитетними критиками, завжди зводиться до одного: виконавська манера бандуристки О. Герасименко – вельми помітне явище в світовій музиці.

Вдумливо працюючи над репертуаром, вона збагнула, що сучасні композитори надто мало звертаються до бандури як до самостійного академічного концертного інструменту, а вже зовсім поминають такі її виразові можливості, як здатність оновлюватись у відповідності до духу свого часу. Ця проблема надто довго не давала їй спокою.

Майстриня з солідним концертно-педагогічним стажем знову вступила на перший курс консерваторії – тепер вже композиторського факультету, в клясу видатного українського майстра Мирослава Скорика. Педагог підтримав її у пошуках. Так поступово і послідовно зформувався власний творчий погляд О. Герасименко, її художнє кредо, визначились її завдання, до яких вона йде у мистецьких пошуках.

Основу її художнього мислення складає лірична течія української пісні.

Її композиторський доробок можна умовно поділити на дві частини. Перша безпосередньо пов'язана з бандурою – десятки інструментальних композицій, пісень для ансамблів бандуристів і сольного виконання.

Практично у всіх музичних училищах і академіях, у всіх колективах народних інструментів та ансамблях бандуристах по всій Україні виконуються її інструментальні твори „Таїна", „Елегія", пісні на вірші Марії Чумарної „Зоряний Львів", „Сповідь", „Вишиванка долі" та інші. Вона також опанувала симфонічну оркестру і сольні академічні інструменти, струнний квартет і клясичні форми сольоспіву з фортепіяном.

Цей другий пласт творчости композиторка представила в об'ємній авторській програмі „Осінні акварелі", задумавши її як наскрізну композицію з поетичними рефлексіями М. Чумарної. Цей творчий вечір відбувся в перших днях грудня 2009 року як своєрідне символічне прощання з осінню, а разом з тим – перехід на новий щабель мистецького самоствердження.

У фортепіянних мініятюрах (прелюдії з циклу „Осінні акварелі", що й дав назву всій програмі, п'єси з циклу „Музичні пастелі") виразно відчувався пошук вишуканих кольористичних відтінків.

Натомість у маштабних композиціях – варіяціях на тему стрілецької пісні „Ой, там, при долині" для фортепіяна, симфонічній поемі „Вікторія", перекладеній для цього вечора для бандури і фортепіяна, струнному квартеті – більше підкреслювалася епічність манери, що походила від виконавського досвіду авторки, від духу кобзарства, перейнятого нею в опануванні бандурним мистецтвом.

Окрему сторінку творчости О. Герасименко складають її сольоспіви. Показово, що за винятком пісні „Що щастя" на клясичний текст Івана Франка, всі інші написані до жіночих поезій, найбільше до М. Чумарної, а також Мар'яни Стеценко та Ірини Дем'янової.

У програмі брали участь молоді виконавці: піяністи Анастасія Григорчук, Вікторія Парова, Марія Липецька, співачки Оксана Коломієць та Наталя Винницька, віолончелістка Соломія Канчалаба-Швайковська, юна скрипалька, для якої призначався чи не весь скрипковий репертуар композиторки, – її дочка Квітана Демків-Герасименко, та струнний квартет (Роман Гратило, Наталя Накрийко, Валентина Пришляк та Соломія Канчалаба-Швайковська).

Любов Кияновська,
доктор мистецтвознавства,
Заслужений діяч мистецтв України

Бандуристки (зліва): Вікторія Грицюк, Наталка Винницька, педагог Оксана Герасименко, Юля Титова.

В альбомі – українська книжкова графіка

„Понад кордонами. Модерна українська книжкова графіка. 1914-1945“. Видання підготувала Мирослава Мудрак. Київ: Видавництво „Часопис „Критика“, 2008

Доробок художників, які працювали у часи між світовими війнами за межами СРСР (передусім у Польщі та Чехословаччині), в радянській історіографії українського мистецтва трактували тенденційно, а частіше попросту замовчували. Творчість книжкових графіків не становила винятку.

Цю прогалину вже потроху заповнюють – досить згадати узагальнюючі праці Ольги Лагутенко з історії української книжкової графіки XX ст. або Оксани Пеленської про українське мистецьке життя Чехії 1920-1930-их років.

Ще один крок у цьому напрямі – двомовний альбом-монографія „Понад кордонами“, що її впорядкувала відома дослідниця українського мистецького аванґарду 1910-1920-их років, професор історії мистецтв Університету Огайо Мирослава Мудрак, а видала „Критика“ спільно з Українським науковим інститутом Гарвардського університету, за підтримки Фонду катедр українознавства, яку уможливили щедрі пожертви визначних меценатів Оксани Пристай і Аркадія Муляка.

В альбомі вперше з такою повнотою зібрано зразки графічних обкладинок, створених за ескізами українських мистців міжвоєнного часу – галичан і еміґрантів з великої України. Географія друків широка: Харків, Київ, Коломия, Чернівці, Ужгород, Варшава, Краків, Відень, Берлін, Ляйпціґ, Париж...

Проте переважна більшість представлених в альбомі видань з'явилися у Львові („Дзвони“, „Діло“, „Ізмарагд“, „Логос“, „Нові шляхи“, „Червона калина“, видавництва Михайла Тараненка й Івана Тиктора) та головному видавничому центрі української еміґрації – Празі („Колос“, „Пробоєм“, „Сіяч“ і видавництво Юрія Тищенка).

Так само широкий і жанровий спектр видань: поезія, белетристика, мистецькі альбоми, наукова, науково-популярна й навчальна література, часописи й продовжувані збірники.

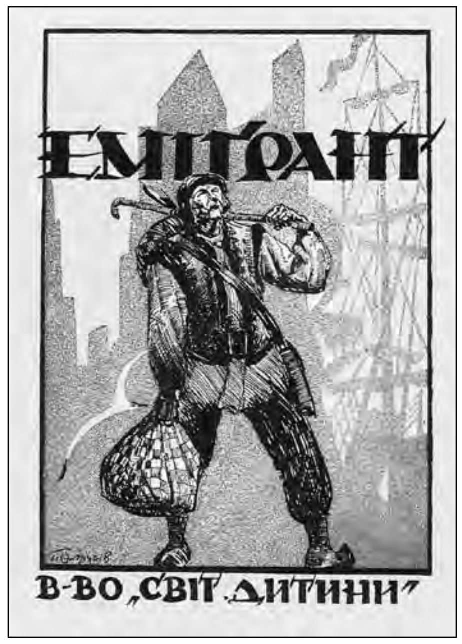
Обкладинка альбому модерної української книжкової графіки (художнє оформлення Майї Притикіної та Андрія Шубіна).

Особливістю книжки є те, що в ній відображено доробок не лише визнаних майстрів (Микола Бутович, Святослав Гординський, Павло Ковжун, Едвард Козак, Володимир Ласовський, Роберт Лісовський, Володимир Січинський, Петро Холодний), а й менш популярних, але від того не менш цікавих мистців на зразок Антона Малюци, Михайла Михалевича чи Романа Чорнія.

Більшість обкладинок репродуковано за друкарськими й унікальними авторськими відбитками зі збірки Музею визвольної боротьби України у Празі, що зберігаються нині в Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України.

Ілюстративний ряд доповнюють ґрунтовна вступна стаття упорядниці, а також портрети мистців і біографічні довідки, які склали Олена Кіс-Федорук і М. Мудрак. Книжку видано українською й англійською мовами.

„Жоден із мистецьких жанрів в Україні між двома світовими війнами не відобразив вагоміших наслідків впливу модерного досвіду Европи на українську художню культуру, ніж дизайн книжкових обкладинок“, – цими словами починає М. Мудрак передмову до книжки. Видання, яке підготувала дослідниця, блискуче потверджує цю тезу.

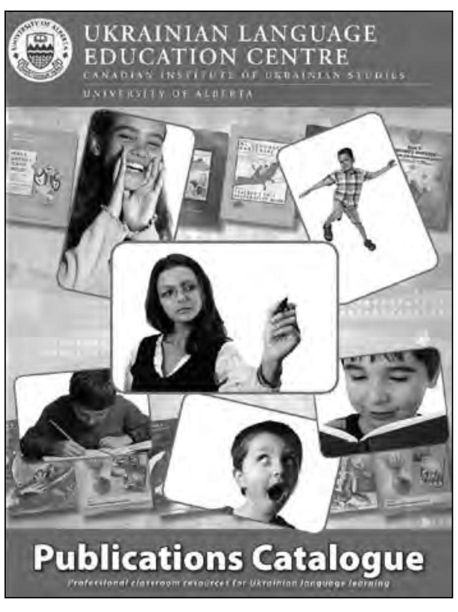
Одна з обкладинок у книжці „Понад кордонами“ – Петро Андрусів (1906-1981). „Порадник опіки над українськими еміґрантами“ (обкладинка). Львів, „Світ дитини“, 1923.

Григорій Грабович,
Кембрідж, Масачусетс

Новий посібник для вивчення української мови

ЕДМОНТОН, Канада. — Методичний центр української мови (МЦУМ) при Канадському інституті українських студій (КІУС) Альбертського університету подав до відома, що появився новий каталог з виданнями для вивчення української мови. Зокрема ідеться про засоби навчання української мови серії „Нова“.

Новий, повнокольоровий каталог подає перелік друкованих і електронних засобів МЦУМ в серії „Нова“від першої до шостої кляси для навчання у двомовній шкільній програмі. Ці матеріяли можуть бути також використані для самостійного опанування українською мовою, літературою та культурою, а також для навчання дітей батьками в домашніх умовах.

Крім матеріялів „Нови“, знайдете дані про видання серій „Тут і там“, „Коляж“ (для 7-9 кляс) і „Будьмо“ (для 10-12 кляс) та про інші видання українською мовою, як, наприклад, українсько-англійсько-французький „Мій найкращий словник“ Р. Скері, книжки М. Скрипух „Срібні нитки“ та „Досить“, „Резерва Сарсі“, „Шалена ніч“ М. Ґодфрі, „Втеча“ П. Кропа, „Семестр у Львові“ М. Качмара, „Перша зірка“ Е. Артчер.

Для тих, хто ще не знає, що таке освітній інтернет-портал „oomRoom.ca“, де можна знайти безкоштовні електронні засоби для викладання чи навчання, каталог пропонує короткий опис проєкту та довідки, як ним користуватися.

Електронну версію каталогу можна завантажити за наступною адресою: http://www.ualberta.ca/ULEC/catalogue, http://www.ualberta.ca/ulec/downloads/ulec-catalogue.pdf

Щоб отримати друкований примірник каталогу, зверніться, будь ласка, за адресою: Ukrainian Language Education Centre, Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton AB T6G 2H8 Canada. Tel.: (780)492-2904 . Fax: (780)492-4967. E-mail: ulec@ualberta.ca

Книжка, варта перевидання

ЕДМОНТОН, Канада. — Видавництво Канадського інституту українських студій (КІУС) нещодавно опублікувало друге, оновлене видання хрестоматійної праці св. п. проф. Ігоря Шевченка „Ukraine between East and West: Essays on Cultural History to the Early Eighteenth Century“ („Україна між Сходом і Заходом: нариси з історії культури до початку XVIII ст.“). Нею видатний історик зробив вагомий внесок у вивчення зв'язків між культурами Візантії та слов'янського світу.

У книзі показано, як престиж візантійської цивілізації був використаний у діяльності грецьких митрополитів Києва, візантійських імператорів, а також місіонерів і вчителів, які вплинули на світогляд південно- і східньослов'янської еліт доби Середньовіччя.

Проф. І. Шевченко також проаналізував важливість контрреформації в ранньомодерній Україні. Польська єзуїтська школа, нові методи навчання та асиміляційний тиск Римо-Католицької Церкви й польської держави спонукали українську еліту стати на захист батьківської православної віри й переладнати традиційну культуру на західній взірець. Інтелектуальну думку цієї доби представлено в есеях про релігійну полеміку та складну постать видатного київського православного Митрополита Петра Могили.

До книги ввійшли есеї: „Україна між Сходом і Заходом“, „Візантія і слов'яни“, „Релігійні місії очима Візантії: імперський зразок і його місцеві варіянти“, „Християнізація Київської Руси“, „Суперник та епігон Києва: Владимиро-Суздальське князівство“, „Політика візантійського патріярхату у Східній Европі в XIV ст.“, „Візантія і східні слов'яни після 1453 р.“, „Польща в українській історії“, „Відродження руської віри“, „Релігійна полемічна література в українсько-білоруських землях у XVI-XVII ст.“. „Багатоликий світ Петра Могили“, „Формування національної самосвідомости перед 1700 р.“. Кожен есей супроводжується списком бібліографії.

Книга вміщує також 15 хронологічних таблиць та чотири карти. Ця праця вийшла в монографічній серії Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУС.

Перше видання „Ukraine between East and West“ було відзначене літературною премією фундації ім. Антоновичів у 1999 році.

Книжку можна придбати в м'якій палітурці за 34.95 дол. і в твердій – за 54.95 дол. (плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади ціни – в долярах США). Замовлення можна зробити через електронну систему видавництва за адресою: www.ciuspress.com або поштою: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8; тел. (780) 492-2973; факс: (780) 492-4967; е-пошта: mailto:cius@ualberta.ca

КІУС

Обкладинка нового видання „Ukraine between East and West“ проф. Ігоря Шевченка.

Схвальні...

(Закінчення зі стор. 9)

Мичал Конвай: „Прекрасні українські та киргизькі традиційні пісні, виконані жінками з чудовими голосами при елеґантному акомпаніяменті старовинних інструментів, разом з потрясаючими змінами у тоні з теперішнім дуо „Дебютант Аур", творять чудовий звуковий ляндшафт та легко розповідають історію про двох доньок, які відходять від своїх матерів і тратять свою культурну ідентичність.

Я ніколи не чув щось подібного, як „Скитські камені". Дві дівчини залишають своїх матерів та ідуть до міста. Місто – тут підземелля, де їх оголюють з своїх традицій і перетворюють у камені. З піснею „Це підземелля, бейбі" Сузана Гуанґ і Марія Соневицька провадять їх у підземелля.

Різкий перехід у музиці від традиційних пісень, що ширяють, до ритму рока справді виясднюють замисел вистави – не що традиційне є „добрим", а космополітичне „зле", але радше оба є справді „добрими" тільки одне ми знаємо, а друге десь губиться. Ми мусимо признати, що дещо стратилося, коли ми вибрали нашу багатообразну культуру, яка має свою власну красу.

Режисери Вірляна Ткач і Ватоку Уено віддають час в постановці на розвиток традиційного способу життя з простотою, теплотою та рівномірними рухами. А згодом розбивають це накиненим ритмом і розробленою акцією міста-підземелля. Вони правильно створили динаміку руху. Але тут справжньою силою є музика і вона є все у центрі вистави. Зиґзаґи сценографії і вдалий дизайн також допомагають мандрівці розвинутися. Падають полотна з проєкціями, цілковито закривають традиційний світ в якому ми були. Наратором-перекладачем є Сеціля Арана, яка є посередником для глядачів і дає нам почути відстань між нами і культурним світом в постановці".

Ці дві рецензії відповідно оцінюють згадану постановку театру „Ля МаМа" та Мистецької групи „Яра".

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто тричотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світлини загальновживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити.

Разом з прізвищем обов'язково подавайте повне ім'я осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

Редакція

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісклавська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

• ПРАЦЯ •

Стале заняття для самітньої середнього віку, невеликого росту жінки при самітнім безродиннім емериті.
Тел.: (480) 837-4639

• НА ПРОДАЖ •

Somerset, NJ., кондомініюм (55+), 2 спальні, разом 5 кімнат на першому поверсі в дуже доброму стані. Тихе місце. Близько склепів і церков в Українському селі. Ціна $125.000. Тел.: **(908) 526-1259**

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington,N.J 08822
Email:eugenemaria@comcast.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

• ЗНАЙОМСТВА •

Галичанка – молода, гарна, освічена, заможна, в Америці леґальна, мріє зустріти відповідного пана українського походження для приємних зустрічей.
larysabilyk@hotmail.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free:1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail:swelhasch@unamember.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

• РОЗШУКИ •

Чайка (Козачок) Людмила з Харкова, UA, розшукує батька **Козачок Павла Івановича,** 1912 р.н., с. Марківка, обл. Сумська., та його друга **Трипільського Петра** з м. Боромля, обл. Сумська, що проживав у місті Hamilton, Ont. Canada. Війна розлучила нас, коли я була ще дитиною. Мені тепер 72 р. У нього, можливо, була сім'я, міг змінити прізвище. Хто знає про таких осіб, прошу тел.: **+3-8-067-579-7140**

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

ЮНАЦЬКИЙ ОЩАДНИЙ КЛУБ у Кредитівці "Самопоміч"

SUPER SAVERS CLUB

Хочете виграти MP3 player?

Чергова лотерея 1 червня 2010 р.

Приєднайтесь ще сьогодні!

Для членів Юнацького Ощадного Клубу молодших 18 років

Щоб записатися до клубу, зголосіться до відділу членства.
Учасники лотереї, яка відбудеться 1 червня 2010 р., повинні бути молодшими 18 років станом на 1 січня 2010 р.

Selfreliance.Com

2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago, IL 773-589-0077
761 S. Benton Street, Palatine, IL 847-359-5911
300 E. Army Trail, Bloomingdale,IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park, IL 708-923-1912
8624 White Oak Street, Munster, IN 219-838-5300
734 Sandford Ave. Newark, NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City, NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany, NJ 973-887-2776

Переможці мусять бути активними членами і вони та їх опікуни мусять погодитися на використання їхнього імени і фото у рекламах Кредитівки. Тільки одна квиток на члена. Тільки одна виграша на члена у цій виграші. Приз може відрізнятися від зображеного. Переможці отримають податкову форму 1099. Переможців буде повідомлено поштою. Просимо ознайомитися з "truth in savings statement" Кредитівки для вияснення мімальних балансів на рахунках та інших вимог.

Full Financial Services

NCUA Allpoint CO-OP NETWORK

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn,Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

Понад 30,000 читачів дивиться наші реклями.

РЕКЛЯМУЙТЕСЯ!

Достойний доброї пам’яті рід

Рід Дашкевичів добре відомий в Україні. Свою розповідь почну від Олени Степанів-Дашкевич. Вона народилася 7 грудня 1892 року в селі Вишнівчик Перемишлянського повіту, у священичій сім’ї. Ще навчаючись в школі, брала активну участь в діяльності Товариства „Сокіл”, згодом очолила першу жіночу чоту „Сокола”, активно діяла в таємних українських гуртках. З виникненням Українського Січового Стрілецтва (УСС) О. Степанів стає командиром жіночої чоти, як брала участь у боях під Комарником та в обороні Карпат від навали московських військ.

Під час битви під Болеховом потрапила в російський полон, в якому поводилася винятково мужньо. Тільки у квітні 1917 року повернулася до Галичини. Негайно включилася у національно-визвольну боротьбу. У 1918-1919 роках як чотар Української Галицької Армії (УГА) працювала секретарем закордонних справ Західньо-Української Народної Республіки, брала участь в переговорах у Відні.

Після поразки української революції вона залишилася у Відні, студіювала у Віденському університеті, вийшла заміж за Романа Дашкевича і разом з чоловіком, колишнім генерал-хорунжим армії Української Народної Республіки, повернулася до Львова.

В 1926 році в подружжя народився син Ярослав, однак О. Степанів-Дашкевич вміло поєднувала материнство з професійною та громадською працею. У 1949 році її заарештували і засудили на 25 років позбавлення волі, а згодом цей вирок замінили 10 роками ув’язнення. Покарання відбувала в Мордовії, де зовсім втратила здоров’я. В дуже важкому стані повернулася до Львова, де й померла 11 липня 1963 року, похована на Личаківському цвинтарі.

Роман Дашкевич народився 6 грудня 1892 року в Тусмановичах, у священичій родині, навчався в Українській державній чоловічій гімназії в Перемишлі, відтак закінчив юридичний факультет Львівського університету.

Напередодні Першої світової війни разом з Кирилом Трельовським заснував товариства „Сокіл”, „Луг”, „Січ”, пізніше воював у рядах УСС, брав участь у тяжких квітневих і травневих боях з росіянами під Маківкою та Лисонею, потрапив у російський полон і щойно в 1917 році повернувся до Києва, де під проводом Євгена Коновальця боровся за волю України.

Перебуваючи в Києві, Р. Дашкевич очолив Стрілецьку Раду і був командиром гарматної бригади. З Києва повернувся в Західню Україну, в 1920 році поїхав до Відня, де й познайомився з Оленою Степанів.

Повернувшись з дружиною до Львова, Р. Дашкевич до 1925 року працював редактором „Січових Вістей”, відтак редактором „Вістей з Лугу” (1925-1939). Під час німецької окупації, в 1943 році, виїхав до Австрії. Дружина з сином залишилися у Львові.

На еміґрації Р. Дашкевич допомагав українським втікачам в таборах, організував їм школи, в яких викладав історію України. Написав книгу спогадів „Артилерія Січових Стрільців у боротьбі за золоті Київські Ворота“.

Помер Р. Дашкевич 12 січня 1975 року в Куфштайні, а 5 червня 2008 року його перепоховано на Личаківському цвинтарі у Львові.

Ярослав Дашкевич, син О. Степанів-Дашкевич і Р. Дашкевича, народився у Львові 13 грудня 1926 року. В 1944 році закінчив Львівську академічну гімназію, вступив до Львівського медичного інституту, за рік перейшов на філологічний факультет Львівського університету, на спеціяльність – українська мова і література. 1949 року його заарештували і без жодних обґрунтувань засудили на 10 років позбавлення волі. Після звільнення не міг знайти постійної роботи за фахом, тимчасово працював у Музеї етнографії, в історичному архіві. В 1978 році захистив кандидатську дисертацію у Вірменії. Відтак очолював Львівське відділення Інституту української археології та джерелознавства ім. Михайла Грушевського Національної Академії наук України.

Написав понад тисячу наукових праць з української історіографії і джерелознавства, українсько-вірменських,українсько-турецьких, українсько-єврейських, українсько-польських взаємин. За сукупністю наукових праць йому присвоєно учений ступінь доктора історичних наук (1994).

Від 1998 року він очолював засновану ним катедру сходознавства, Комітет захисту архівів, був членом наглядової ради Національного музею-меморіялу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького“, заступником головного редактора „Українського археографічного щорічника“, членом редколегій низки наукових часописів. Був інтелектуальним авторитетом для всією української національно-патріотичної еліти Львова. Бездоганно володів англійською, вірменською, німецькою, польською, французькою мовами. При тому був людиною надзвичайно скромною, шляхетною і вразливою, всім своїм серцем вболіваючи за долю рідного народу.

Проф. Я. Дашкевич помер 25 лютого цього року. Його поховали на Личаківському цвинтарі, де спочиває прах його батьків, а також його дружини Людмили Шереметьєвої. Похорон перепровадив о. д-р Богдан Прах – віцеректор Українського Католицького Університету у Львові. На похорон прибули тодішній міністер освіти і науки України Іван Вакарчук, віцеректор УКУ Мирослав Маринович, діячі та вірменської культури, науковці, мистці, громадськість Львова.

Ярослав Стех,
Торонто, Канада

Ділимося сумною вісткою, що у неділю, 22 листопада 2009 р., з волі Всевишнього відійшов у вічність н а 103-му році життя найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

СВ. П.

ІВАН СОВА

Покійний був активним членом парафії св. Михаїла в New Haven, Conn. та членом організації СУМ. Любив город та природу.

Залишились у глибокому смутку:
дружина – МАРІЯ
син – БОГДАН з дружиною ЕЛЛОЮ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Михаїла в New Haven, Conn., в церкві св. Михаїла у Woonsocket, R. I. і в церкві св. Володимира в Utica, NY.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 10 травня 2010 р. відійшов у вічність у лікарні „Seven Oaks Hospital" проживши 90 років

СВ. П.

ВАСИЛЬ ВЕЛЬГАШ

вдівець по св. п. Софії, син покійних Стефана та Параскевії, брат покійних Зені, Олі, Ксені, Касі, Гані, Марійки та Михаїла.
Нар. 11 травня 1920 р. в с. Гуминець, Львівська обл., Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у супроводі о. мітрата М. Боячка відбулися в суботу, 15 травня 2010 р. у Катедрі свв. Володимира і Ольги у Вінніпеґу, а відтак на „All Saints Cemetery". В молодості був активним членом ОУН.

В Бельгії запізнав Софію, з якою одружився та почав родину. В 1952 р. прибули до Вінніпеґу, де Василь працював столярем та малярем. Свою кар'єру закінчив у Bristol Aerospace.

Василь Вельгаш був довголітнім активним членом Інституту „Просвіта", „Ліґи Визволення України", „Проґрес Віра" Кредитової спілки, очолював різні комітети у Рідній Школі, СУМ, Mandolin Youth Orchestra. Був великим ентузіястом IPAC Soccer Club та любив дивитися на футбольні змагання своїх внуків.

Василь мав дар до співу та довгі роки співав тенором в хорі „Думка".

Відданість вірі, родині та громаді успадкували його діти. Василь був людиною лагідною, м'якого характеру з чудовим почуттям гумору. Любив українську літературу та оповідати про свої молоді роки та його втечу із Східньої Европи під час Другої світової війни.

Залишилися у глибокому смутку:
син – СТЕФАН з дружиною Марією
доньки – МАРІЙКА ШКВАРЕК з мужем ГЕРІ
– ІРЕНА ВЕЛЬГАШ з мужем ТЕДс
внуки – ОЛЕНА з мужем ЮРІЄМ, ТАЇСА, АНДРІЙ з дружиною МІШЕЛ, СТЕФАН з дружиною КАРЕН, ЛІДА, ДАНИЛО з дружиною ҐАБРІЄЛ, САШКО
правнуки – МАЯ, АРЯНА, ФІНДЛИ і ЛІАМ
племінники– СТЕФАНІЯ КОСТЮК і ОРИСЯ КОСТЮК-БУДИК з родинами
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 4 травня 2010 р., проживши 88 років, відійшов у вічність у Berkeley Heights, NJ

СВ. П.

АНАТОЛЬ „ОЛЕГ" ДОМАРАЦЬКИЙ

нар. 2 жовтня 1921 р. в Кременці, Україна.

В молодих роках був членом УПА. Після війни еміґрував до Франції. У Парижі запізнав свою майбутню дружину Марію Ганяк. Там також працював для „Українського Слова". У 1954 р. А. Домарацький переїхав до США. Проживав у Нюарку, Ірвінґтоні та Спрінґфілд, Н. Дж. Працював у друкарні „Свобода" в Джерзі Сіті, Н. Дж. впродовж 32 років. В 1959 р. став начальником друкарні. Відповідав за друкування „The Ukrainian Weekly", журналу для дітей „Веселка", Альманаху УНС та багатьох інших журналів і книжок. Часто писав про боротьбу за волю України та про УПА. Працював редактором декількох журналів як: Альманах МУН, „Новини Спілки Ветеранів УПА", „Вісник Української Православної Церкви". У 1986 р. А. Домарацький вийшов на пенсію. А. Домарацький любив танці та город. Вирощував смачні помідори. Переживши совєтську та німецьку окупації, цінив свободу слова, вільну пресу та любив адоптовану країну США. Був активним членом Української православної церкви св. Тройці в Ірвінґтоні, як також секретарем у цій церкві. А. Домарацький був членом Українського Народного Союзу.

Залишилися у смутку:
сини – БЕРНАРД А. ДОМАРАЦЬКИЙ
– ДАНІЄЛ О. ДОМАРАЦЬКИЙ з дружиною АНН МАРІ
донька – ЛІДІЯ ГЕЙНС з мужем КЕВИНОМ
десятеро внуків.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 11 травня 2010 р. в Українській православній церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а відтак на місцевому цвинтарі.

Вічна Йому Пам'ять!

В пам'ять Покійного можна складати пожертви на Українську Народну Фундацію: Ukrainian National Foundation, 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, NJ 07054.

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1 УД УНА
СТАНИЦЯ НЮ-ЙОРК
ділиться з побратимами і нашими друзями сумною вісткою, що дня 6 квітня 2010 р. в Ст. Пітерсбурґ, Фла. відійшов у вічність Дорогий нам Побратим

СВ. П.

МИРОН ЗАЛІПСЬКИЙ

підстаршина 1 Укрінської Дивізії УНА.
Нар. 18 серпня 1923 р. в Золочеві, Західня Україна.

ПОХОРОН відбувся на цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Пам'ять про цього чесного вояка 1 Української Дивізії УНА нашого незабутнього побратима, прикладного та дуже активного члена Станиці Ню-Йорк і Братства „Броди-Лев", буде з нами назавжди.

Вельмишановному Братові д-рові Ярославові висловлює щирі співчуття членство і Управа Станиці Ню-Йорк.

під патронатом
Посольтва України-США
Українська Народна
Фундація
запрошує на...
WWW.SOYUZIVKA.COM
SOYUZIVKA@AOL.COM
На нашій сцені.....
найпопулярніший
гурт у східній
Європі у власній
концертній програмі...
з України
Гайдамаки
КоЗак Рок
і багато більше...
Art by E. Kozak
Фестиваль
Української
Культури
на Союзівці
2010
16-18 липня
JULY 16-18
at Soyuzivka
216 Foordmore Rd.
Kerhonkson, NY
(845) 626-5641